AMIGOE

Zaterdag 2 mei 2020 • Jaargang 132 nr 105 • Abonnementsprijs Afl 38,00 • Losse nummers. Afl 1,75 • maandag met Ñapa Afl 1,75

3 Aruba
Nederland zegt tweede zachte lening van bijna 50 miljoen toe

7 Economie
Boeing haalt 25 miljard op en hoeft geen staatssteun

8 Wereld
Duizenden Spanjaarden sinds weken weer naar buiten om te sporten

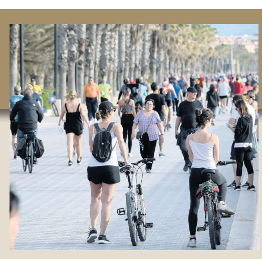

9 Mensen
'Betere luchtkwaliteit scheelt nu zeker 11.000 voortijdige doden'

Regering en Citgo tekenen Termination Agreement raffinaderij

ORANJESTAD — Na maanden van onderhandelingen hebben de Arubaanse regering, Refineria di Aruba (RdA) en Citgo Aruba Refinery afgelopen donderdagavond het beëindigingakkoord voor de lease en renovatie van de raffinaderij in San Nicolas ondertekend. Citgo moet nog 17 miljoen florin aan belasting betalen en kan dan vertrekken.

Premier Evelyn Wever-Croes (MEP) maakte dit donderdagavond 30 april bekend aan het eind van de persconferentie op het Bestuurskantoor. Namens de regering ondertekende de premier samen met Financiën-minister Xiomara Maduro (MEP) en Infrastructuurminister Marisol Lopez-Tromp (POR). Namens RDA tekende waarnemend directeur Renny Arends.

Garantie en claims

De zogeheten Termination Agreement kwam tot stand nadat vorige maand de Staten akkoord gingen met een machtiging aan de drie ministers om namens de regering de laatste onderhandelingen te doen na maanden gesteggel over en weer, onder meer over hoeveel Citgo de Belastingdienst nog schuldig zou zijn. Maar ook die machtiging was niet zonder controverse. In de Termination Agreement geeft Aruba Citgo namelijk een kwijtschelding van een garantie van 150 miljoen dollar en 25 miljoen dollar aan mogelijke milieuclaims. Volgens de regering zou het claimen van de bedragen door het onevenredige contract tussen beide partijen onbegonnen werk zijn dat jaren zou duren en hoge juridische kosten met zich zou meebrengen. Bovendien zou het niet eens zeker zijn of Aruba die juridische strijd zou winnen en zo ja, dan zou het ook niet zeker zijn dat Citgo het geld zou kunnen betalen. Een milieuclaim zou weinig voorstellen, aangezien Citgo Aruba zelf nauwelijks werkzaam is geweest op de raffinaderij en dus zelf weinig schade zou hebben aangericht.

Opslagtanks

Toen vorig jaar duidelijk werd dat Citgo Aruba niet meer aan de verplichtingen jegens RDA en de overheid kon voldoen wegens door de Verenigde Staten aan Venezolaans moederbedrijf PdVSA opgelegde sancties, zijn onderhandelingen over het beëindigen van het leasecontract van start gegaan. Nu de beëindigingsovereenkomst is getekend kan Aruba eindelijk aan de slag met het zoeken van nieuwe mogelijkheden voor het terrein van de raffinaderij. Zo is de eerste prioriteit het weer gebruiksklaar maken van de olie-opslagtanks. Nu er wereldwijd door de oliecrash een grote vraag is naar opslag van olie tot de prijs weer omhoog gaat, is er nu al veel vraag naar de tanks. Tijdens de persconferentie van afgelopen donderdag verklaarde premier Wever-Croes dat het een maand zal duren om een offerte te krijgen voor de inspectie en verhuur van de tanks en de regering verwacht vier tot vijf miljoen florin per maand te kunnen ontvangen hiervoor. Ook zal worden gekeken naar nieuwe mogelijkheden om het terrein te exploiteren. Daarbij is het juist vanwege de huidige oliecrash moeilijker geworden een nieuwe operator voor de raffinaderij te vinden en zal moeten worden gekeken naar andere mogelijke industrieën. "Hier gaan we alle tijd voor nemen en het in alle transparantie doen", aldus premier Wever-Croes.

2020 niet het jaar van renovatie Arubahuis

Foto: Facebookpagina Arubahuis

ORANJESTAD / DEN HAAG — Het Arubahuis gaat dit jaar niet de broodnodige renovatie krijgen. Dat maakt de regering duidelijk. Deze dagen ontstond er tumult omdat er geluiden waren dat de regering negen miljoen zou investeren in de aanpak van het Arubahuis. Kabinet Wever-Croes ontkent dit. "Er is geen cent in de begroting opgenomen voor de renovatie van het Arubahuis in 2020. Het is wel waar dat het gebouw in Den Haag in een zeer slechte staat verkeert en dat de regering aandacht heeft voor de situatie. Maar omdat dat we in een crisis zitten, kan dit nu niet worden aangepakt", aldus de regering op Facebook. De Dienst Openbare Werken (DOW) bracht vorig jaar wel een inspectiebezoek aan het Arubahuis met betrekking tot de renovatie. Alleen toen was nog niet bekend dat Aruba economisch geraakt zou worden door de coronacrisis. Het pand aan de R.J. Schimmelpennincklaan in het Stadhoudersplantsoen is inmiddels meer dan 100 jaar oud.

Tientallen schademeldingen na aardbeving Zijldijk

ZIJLDIJK — Sinds de aardbeving vandaag in de vroege ochtenduren bij het Groningse Zijldijk waren er tot voor in de middag 53 schademeldingen gedaan.

Dat is ongeveer het dubbele van wat gebruikelijk is op een zaterdagochtend, meldt de Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen (TCMG).

Het is nog onduidelijk of de meldingen uit de directe omgeving van het epicentrum komen. Er kwam ook een melding binnen van een mogelijk acuut onveilige situatie, aldus de commissie. Op die melding zou vanmiddag een veiligheidsinspectie volgen. De beving bij Zijldijk vond daar om 05.13 uur plaats en had volgens het KNMI een kracht van 2.5. De TCMG handelt de schade af die is veroorzaakt door de gaswinning in het Groningenveld of de gasopslag in Norg.

Blok: Situatie lang gestrande Nederlanders is 'verschrikkelijk'

DEN HAAG — Dat er Nederlanders zijn die door de coronacrisis 'wekenlang in een vreemd land' zijn gestrand, is 'verschrikkelijk', vindt minister Stef Blok voor Buitenlandse Zaken. Hoewel hij begrip heeft voor de frustratie van gestrande reizigers, zijn veel mensen het ministerie naar zijn zeggen ook erg dankbaar als het wel lukt om een terugreis te regelen.

"Ik heb ook meegeluisterd met telefoontjes en hoor ook van onze ambassades dat ze mensen in tranen aan de lijn krijgen, die helemaal in paniek zijn", vertelt de bewindsman in een interview met het *AD*. Wekenlang zaten duizenden Nederlanders vast in het buitenland. Het grootste deel is inmiddels thuis, maar er was veel kritiek vanuit de Tweede Kamer en gestrande reizigers op het lange proces. "Onze mensen werken keihard, vaak letterlijk dag en nacht", reageert Blok op de kritiek. "En we hebben inmiddels heel veel mensen naar huis kunnen brengen." Dat het niet vlot gaat, is ergens ook logisch, aldus de minister. "Buitenlandse Zaken is geen reisbureau."

Ongeveer 20 agenten gewond door rellen Berlijn

BERLIJN — Ongeveer twintig politiemensen zijn vannacht in de nasleep van de 1 meibijeenkomst gewond geraakt bij rellen in Berlijn. Dat meldde de Duitse politievakbond GdP. Volgens de vakbond werden politieagenten met onder meer flessen en stenen bekogeld.

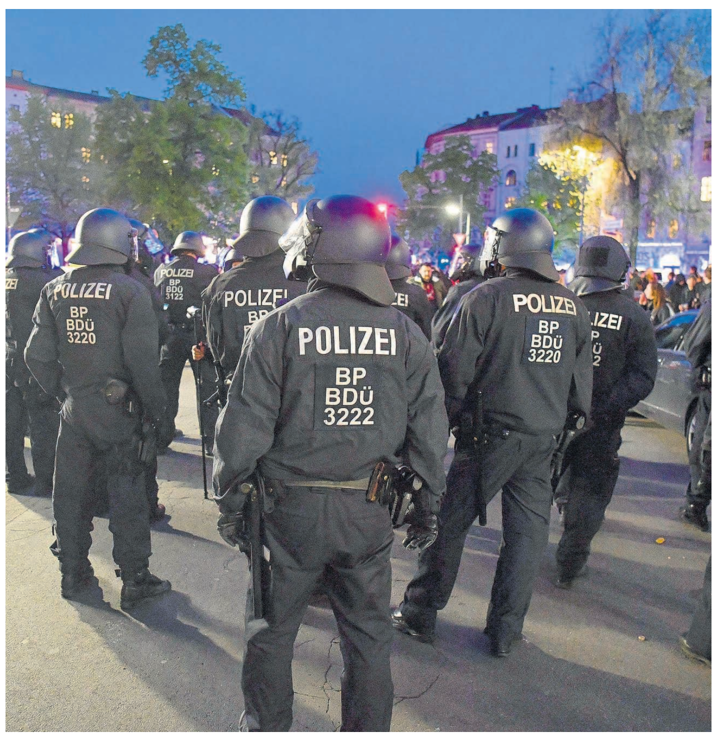

Foto: AFP

Oproerpolitie blokkeert een demonstratie in Berlijn.

Ondanks een verbod op grote demonstraties kwamen gisteravond in Berlijn enkele duizenden mensen samen voor een 1 meibijeenkomst. Dat gebeurde in de wijk Kreuzberg.

De autoriteiten hadden toestemming gegeven voor twintig demonstraties met maximaal twintig deelnemers. De actievoerders trokken zich daar weinig van aan. Ook waren er in Berlijn betogers die protesteerden tegen de maatregelen tegen het coronavirus.

De politie verrichtte gisteren en vannacht ongeveer 350 arrestaties in Berlijn. Dat was onder meer voor het belagen van agenten en het overtreden van regels die vanwege het coronavirus van kracht zijn.

Kim Jong-un voor het eerst in weken weer gezien

PYONGYANG — De Noord-Koreaanse leider Kim Jong-un is voor het eerst in twintig dagen weer in het openbaar gezien. Dat meldt het Zuid-Koreaanse persbureau *Yonhap*. Kim zou met ernstige gezondheidsproblemen kampen en zich daarom hebben teruggetrokken. De afgelopen weken werd veel gespeculeerd over de toestand van de Noord-Koreaanse leider.

Foto: AFP

Kim Joung Un bij de opening van de mestfabriek.

Volgens het Noord-Koreaanse staatspersbureau *KCNA* bezocht Kim vandaag (lokale tijd) een nieuwgebouwde mestfabriek ten noorden van hoofdstad Pyongyang. Daar zou voor hem zijn gejuicht. Officiële staatsmedia hebben vandaag foto's vrijgegeven van het bezoek. Daarop is een lachende Kim te zien die met mensen praat en een toer maakt over het fabriekscomplex.

De Amerikaanse president Donald Trump wilde niet reageren op de nieuwe berichten over Kim. "We zullen er op het juiste moment iets over zeggen", zei hij tegen verslaggevers in het Witte Huis. Eerder zei Trump al te betwijfelen dat de Noord-Koreaanse leider met ernstige gezondheidsklachten zou kampen.

Kim liet zich vorige maand niet zien op de belangrijkste Noord-Koreaanse feestdag op 15 april. Dan wordt stilgestaan bij de geboorte van zijn grootvader Kim Il-sung, de Noord-Koreaanse vader des vaderlands. De afwezigheid van Kim gold als zeer ongebruikelijk en leidde tot speculatie dat hij misschien ernstig ziek is of zelfs was overleden.

Noord-Koreaanse media berichtten eerder wel dat de leider diplomatieke brieven stuurt, maar traden niet in detail over waar hij zich bevindt.

Bouwsector wil verdere versoepeling regels maar premier geeft geen krimp

ORANJESTAD — De bouwsector staat te popelen om weer aan de slag te gaan nu de coronamaatregelen bij bepaalde sectoren worden versoepeld. Brancheorganisatie Werkgevers Arubaanse Bouwnijverheid (WAB) hoopt wel dat een aantal aanbevelingen van zijn organisatie door de autoriteiten wordt opgevolgd, zodat meer bouwvakkers aan de slag kunnen. Premier Evelyn Wever-Croes (MEP) ziet dat echter niet zitten.

door onze verslaggever
Ariën Rasmijn

Afgelopen week kondigde de regering aan dat onder meer bouwbedrijven binnenkort onder strikte voorwaarden hun werkzaamheden kunnen hervatten en dat vanaf aanstaande maandag bij de Dienst Openbare Werken (DOW) een vergunning kan worden aangevraagd. Vooralsnog kunnen alleen constructiebedrijven met vijftien werknemers of minder zich hiervoor aanmelden. Bedrijven moeten onder meer een lijst van maximaal vijftien werknemers met een verblijfsvergunning overleggen en ingeschreven staan bij AZV, SVb, Dimp en DAO. Wanneer er eenmaal een vergunning is verstrekt, zal op alle bouwlocaties door de overheid streng worden gecontroleerd op het naleven van alle regels van hygiëne, fysieke afstand en samenscholing.

Wim Hoenink, voorzitter van Werkgevers Arubaanse Bouwnijverheid en directeur van installatiebedrijf Croon Caribe verklaart aan de *Amigoe* blij te zijn dat de huidige ontwikkelingen rond het coronavirus het werk weer toelaten. Hij zegt ook tevreden te zijn dat er stappen worden genomen om bouwers die geen vergunning hebben of afdrachten doen, te weren van de bouwplek. "We hopen ook van harte dat erop wordt toegezien", aldus Hoenink die gekscherend zegt dat er meer bouwbedrijven staan ingeschreven bij de Kamer van Koophandel dan dat er bouwvakkers op het eiland zijn. Al voor de coronacrisis was de grijze economie zeker ook in de bouw sterk aanwezig. WAB heeft haar mening daarover ook kenbaar gemaakt in tal van rapporten waarin werd geconcludeerd dat bonafide bedrijven door de grijze en zwarte economie zo goed als onmogelijk wordt gemaakt om te opereren. Dat de regering, nu blijkt dat veel aanvragen voor de Fase-steun niet kunnen worden gehonoreerd omdat aanvragers illegaal werken, daar actief op gaat toezien, stemt Hoenink tevreden. Al vindt hij het wel jammer dat daar blijkbaar een crisis voor nodig was. Desalniettemin: "De overheid kan zeker onze steun verwachten."

WAB vertegenwoordigt dertien tot veertien grotere bouwbedrijven op het eiland. Nu de coronamaatregelen worden versoepeld, kunnen volgens Hoenink bouwvakkers direct weer aan het werk op tal van projecten, zoals renovaties van huizen. De grotere projecten, zoals de renovatie van het HOH, werkzaamheden bij WEB en de bouw van de Embassy Suites moeten echter nog een paar weken wachten. "Met vijftien man daar werken is zinloos." Wel heeft WAB een aantal voorstellen bij het crisisteam en de regering gedaan om alsnog te proberen meer mensen meteen aan het werk te krijgen en de grote projecten weer op gang te brengen. "We hebben voorgesteld om te kijken naar beschikbare vierkante meters per werknemer. Want er zijn projecten waarbij er genoeg ruimte is voor werknemers om afstand te houden van elkaar en zich aan de regels te kunnen houden. Aan Embassy Suites werken driehonderd man. Het hotel heeft 330 kamers. Stel, iedere werknemer werkt op een kamer, dat geeft voldoende garantie op veilig werken." Ook heeft WAB voorgesteld om meerdere ploegendiensten per werkdag in te zetten. "Een normale werkdag loopt van zeven uur 's ochtends tot vier uur 's middags. Als in twee ploegendiensten gewerkt kan worden dan zouden we ons zonder gevaar en zonder overlast op bijvoorbeeld openbaar vervoer aan de regels houden en meer mensen aan het werk hebben", aldus Hoenink. "We hopen dat ze dit in overweging willen nemen als het aantal besmettingen blijft afnemen." Het aandringen op versnellen van de versoepeling van de regels doet de brancheorganisatie niet voor niets, aldus de WAB-voorzitter.

Het water staat een aantal bouwbedrijven namelijk al aan de lippen en een maand langer stilzitten betekent een maand langer mensen zonder inkomsten en bedrijven die kunnen omvallen. "De overheid krijgt dan ook geen inkomsten van afdrachten binnen", aldus Hoenink. "En vierduizend mensen in de bouw leveren toch wel een flinke bijdrage."

Reactie premier
Eergisteravond vroeg de Amigoe tijdens de dagelijkse corona-persconferentie van de regering aan premier Wever-Croes wat zij van de aanbevelingen vanuit de bouwbranche vindt. "Men moet wel begrijpen dat dit een serieuze crisis is en dat we niet kunnen beginnen met kijken hoe bijvoorbeeld met ploegendiensten om de regels heen kan worden gewerkt. Het gaat er namelijk juist om dat er zo weinig mensen op straat zijn", zo gaf de premier te kennen.

Samen één Koninkrijk: 'Kom met Jandino in actie voor onze eilanden'

HILVERSUM — Acteur en comedian Jandino Asporaat roept iedereen op om tijdens zijn live benefietshow, op 9 mei, in actie te komen tegen de groeiende armoede op Curaçao, Aruba en St. Maarten.

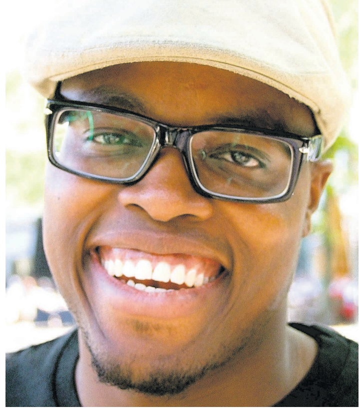
Jandino Asporaat

Dat schrijft het *Caribisch Netwerk*. Door de lockdown op de eilanden is het toerisme, de grootste bron van inkomsten, volledig stil komen te liggen. Met armoede en honger tot gevolg.
"In het Caribisch deel van ons Koninkrijk voltrekt zich een stille ramp. Een maaltijd op tafel is op dit moment voor veel gezinnen niet meer vanzelfsprekend", vertelt Asporaat. "Ik kom zelf uit armoede, ik weet hoe het is om naar bed te gaan zonder eten. Dat wens je niemand toe. Daarom hebben wij jullie hulp hard nodig."

Voedselpakketten
Asporaat is geboren op Curaçao en woonde er tot z'n elfde. Uit betrokkenheid bij de inwoners heeft hij de actie #sameneenkoninkrijk opgezet, om geld in te zamelen voor Curaçao, Aruba en St. Maarten. Met de ingezamelde donaties zullen er voedselpakketten worden samengesteld en verdeeld onder de bevolking.

Warme show
De show Samen één Koninkrijk wordt een warme show vol bijzondere optredens, ontroerende verhalen en leuke initiatieven uit het land. Natuurlijk mag er ook gelachen worden en zal een bijzondere gast de eindstand van de inzamelingsactie onthullen.

Ook meedoen?
De live benefietshow op 9 mei op NPO 1 is een vervolg op de online benefiet die Jandino 25 april uitzond via Instagram. Beide events zijn onderdeel van Jandino's initiatief #sameneenkoninkrijk, dat tot stand kwam met hulp van Cordaid en SHC (Samenwerkende Hulporganisaties Curaçao).
Caribisch Netwerk heeft bijgedragen aan de totstandkoming van de tv-show. Wil jij ook een steentje bijdragen? Ga dan naar sameneenkoninkrijk.nl.

Uitzending

De benefietshow Samen één Koninkrijk wordt live uitgezonden op zaterdag 9 mei om 20.35 uur, NL tijd, bij de NTR op NPO 1. Op de eilanden live via BVN via de kabel, satelliet en online, lokale tijd 14.35 uur.

Voor alle vragen en verzoeken om informatie, bel naar **582-4333**

Amigoe di Aruba

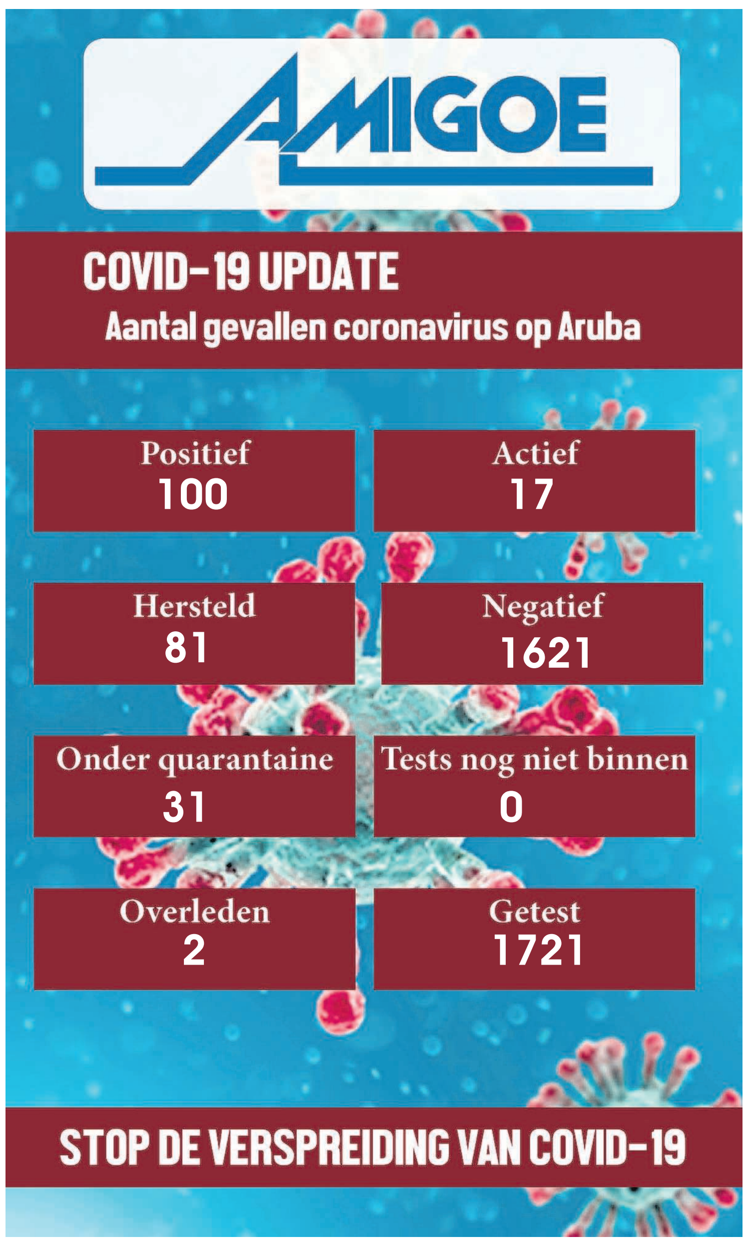

75 jaar Dodenherdenking zonder publiek

ORANJESTAD — De Nationale Dodenherdenking wordt door de coronacrisis op 4 mei aanstaande op een andere manier gehouden dan normaal. De gouverneur legt een krans op het plein van de Adriaan Lacle Boulevard, maar zal dit zonder publiek doen.

Foto: Archieffoto Dodenherdenking

Tijdens de Nationale Dodenherdenking wordt jaarlijks stilgestaan bij de doden van de Tweede Wereldoorlog en andere gevallenen tijdens militaire conflicten en vredesoperaties. De lokale organisatie van de Dodenherdenking, Camarada Aruba (Vereniging van oud militairen en Defensiemedewerkers), maakt duidelijk dat zij zien dat veel mensen over de hele wereld 'moeilijke dagen meemaken'. "Velen moeten hun dierbaren missen.

Velen leven in angst en onzekerheid. Velen hebben verdriet of zijn in rouw. Dit wordt allemaal veroorzaakt door de coronacrisis." Dat geeft de huidige Dodenherdenking een extra emotionele lading.

Dodenherdenking zonder publiek
Wegens Covid-19 zal maandag de herdenking anders plaatsvinden dan normaal. Deze zal in aangepaste vorm doorgaan, zonder publiek. Het programma wordt wel gehouden op de Adriaan Lacle Boulevard, dat zoals gewoonlijk dan voor het publiek wordt afgesloten. Van 17.00 tot 18.15 uur zal de gouverneur onder anderen daar aanwezig zijn om een krans te leggen. "Het publiek, de nabestaanden van burgers en militairen, oudgedienden en jongeren worden verzocht om niet aanwezig te zijn bij deze ceremonie", maakt de organisatie duidelijk. Wel wordt iedereen gevraagd om vanaf 8.00 uur 's ochtends de vlag halfstok te hangen ter nagedachtenis aan de oorlogsslachtoffers en als eerbetoon aan de bevrijding 75 jaar geleden.

Herdenking Nederland
Het is dit jaar 75 jaar geleden dat Nederland werd bevrijd. Om die reden stond er in Nederland eigenlijk ook een bijzondere herdenking op het programma. Maar ook daar kan het niet op dezelfde manier doorgaan door Covid-19. Eerst is er een herdenkingsdienst in de lege Nieuwe Kerk in Amsterdam waar schrijver Arnon Grunberg een voordracht zal geven. Op de Dam mag geen publiek zijn en ook zal niemand aanwezig zijn als de koning en koningin een krans zullen neerleggen. De herdenking wordt wel uitgezonden en is ook live te volgen op sociale media.
Op NPO begint de herdenking om 19.00 uur Nederlandse tijd, dus 13.00 uur Arubaanse tijd.

Openingstijden tot nader order

Tijdens het uitbreken van Coronavirus COVID-19 nemen we serieuze preventiemaatregelen om de gezondheid en het welzijn van onze klanten, collega's, vrienden en gemeenschap te beschermen.

Amigoe Aruba is open vanaf

8:00 tot 2:00 uur.

Na 2:00 uur zijn wij bereikbaar op

arubaredactie@amigoe.com

avisoaruba@amigoe.com

abonnementaruba@amigoe.com

Wij zullen uw vragen dan zo spoedig mogelijk in behandeling nemen.

Directie

Met het geld duizenden banen behouden

Nederland zegt tweede zachte lening van bijna 50 miljoen toe

ORANJESTAD — Door de coronacrisis staan 37.000 van de 55.000 banen op de tocht. De regering van Aruba maakte gisteren op de Dag van de Arbeid bekend dat Nederland het eiland, specifiek de werkgevers, bijstaat met een tweede zogenaamde 'zachte lening'. Deze lening van 49,5 miljoen florin (bijna 25 miljoen euro) is bestemd om werkgevers bij te staan met de financiering van de salarissen van werknemers.

Foto: Kabinet Wever-Croes

Dit nieuws werd gisterenochtend tijdens een speciale ingelaste persconferentie bekendgemaakt door premier Evelyn Wever-Croes (MEP), Financiën-minister Xiomara Maduro (MEP) en Sociale Zaken-minister Glenbert Croes (MEP). De premier opende met het nieuws dat de Rijksministerraad gisteren de tweede zachte lening, waarover Aruba geen rente hoeft te betalen, heeft ontvangen.

Aruba leverde op 24 april een voorstel in voor loonkostensubsidieregeling bij het College Aruba Financieel Toezicht (CAft). De regeling moest voorzien in direct financieel support voor duizenden bedrijven die op deze manier zowel hun personeel als sociale premies kunnen blijven doorbetalen. Het zoveel mogelijk continueren van de premiebetalingen was een belangrijk motief van het CAft om te pleiten voor een loonkostensubsidieregeling, naast de doorbetaling van personeel en het zoveel mogelijk voorkomen van faillissementen. Met het huidige geld dat Aruba heeft gekregen is het de bedoeling dat werkgevers de ruimte hebben het salaris van werknemers gedeeltelijk of zelfs volledig te betalen.

Hoofd boven water

Financiën-minister Ruiz-Maduro liet gisterenochtend haar licht schijnen op de ernst van het probleem. Van de ruim 55.000 werknemers lopen 37.000 de kans hun baan te verliezen. Deze loonsubsidie moet bijdragen aan baanbehoud. Met het gekregen geld heeft de regering de mogelijkheid om 60 procent van het salaris te subsidiëren. De bedoeling is dat de werkgever vervolgens 20 procent zelf bijlegt en dat de andere 20 procent komt vanuit de werknemer zelf, door bijvoorbeeld inlevering van uren. Met deze lening valt vervolgens drie maanden door te komen en hoopt de minister dat iedereen 'zijn hoofd boven water kan houden'. Daarnaast blijft het noodfonds Fase (Fondo di assistencia social di emergencia) bestaan dat voorziet in een uitkering van 950 florin voor werknemers en zelfstandigen die geen inkomen meer ontvangen.

E-mail

Volgens plan krijgen alle werkgevers die geregistreerd zijn bij de SVb en die in aanmerking komen voor de loonsubsidie, aankomende week een e-mail van de SVb waarin de informatie staat hoe men hiervoor in aanmerking kan komen. Ook is er extra informatie te vinden op de website www.svbaruba.org.

Zoals gezegd betreft dit de tweede zachte lening die Aruba ontvangt gedurende deze coronacrisis. Al eerder zegde de Rijksministerraad een renteloze lening van 42,8 miljoen florin als steun toe voor acute liquiditeitsproblematiek.

Gesprekken over noodmaatregelen voortgezet

DEN HAAG — Nederland, Curaçao, Aruba en St. Maarten spreken de komende twee weken verder over maatregelen om de impact van de coronapandemie te beperken en de schade te herstellen. Concrete besluiten volgen dan tijdens de Rijksministerraad op 15 mei. Staatssecretaris Raymond Knops van Koninkrijksrelaties zei dat vrijdag na afloop van de Rijksministerraad.

"We zijn continu in gesprek met de landen. Niet alleen over de leningen, maar ook over de hervormingen die daarvoor moeten plaatsvinden. Die gesprekken lopen. Over twee weken zal er weer een Rijksministerraad plaatsvinden waarin een aantal voorstellen op tafel ligt", aldus de staatssecretaris. Zoals afgesproken zullen de Colleges financieel toezicht advies uitbrengen over de voorstellen.

Knops was terughoudend met commentaar op afzonderlijke plannen. Hij noemde de loonkortingen een positief teken, maar wilde niet reageren op de voorgestelde solidariteitsheffing op Curaçao. "Er zal een heel aantal maatregelen genomen moeten worden om de overheidsfinanciën op orde te brengen. We bekijken dat hele pakket, dus ik geef geen commentaar op afzonderlijke voorstellen die de regering heeft gedaan", zei de staatssecretaris.

Over één voorstel nam de Rijksministerraad wel een besluit op vrijdag, namelijk een lening van 49,5 miljoen gulden aan Aruba voor het behoud van werkgelegenheid.

Lichte daling consumentenprijsindexcijfer

ORANJESTAD — Het consumentenprijsindexcijfer (CPI), een graadmeter voor consumentenprijzen, is in maart iets gedaald ten opzichte van februari. Dat schrijft het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) in een persbericht.

De CPI voor maart bedraagt 101,43, een daling van 0,3 procent ten opzichte van februari. Vergeleken met maart 2019 is er echter sprake van een stijging met 3,5 procent.

In maart zijn de prijzen van acht van de twaalf sectoren gedaald, waarvan transport (-1,4 procent) en eten en nietalcoholische dranken (-0,7 procent) het grootste aandeel hadden in de daling van de CPI. Recreatie en cultuur (+0,7 procent) en gezondheid (+1,8 procent) waren de grootste stijgers.

De daling van de prijzen in de transportsector schrijft het CBS toe aan de daling van het personenvervoer. Bij de categorie eten en nietalcoholische dranken was vooral de categorie 'voedsel' verantwoordelijk voor de daling.

Consumptiemandje

Het CBS werkt voor het bepalen van de consumentenprijsindex met een 'consumptiemandje' dat bestaat uit 408 goederen en diensten. 33,3 procent van deze goederen en diensten liet een prijsstijging zien.

AMIGOE
Bezoek onze website
www.amigoe.com

Bouwprojecten langs deviezenmeetlat

ORANJESTAD — Lopende en nieuwe bouwprojecten, zowel door het Land Aruba als door de privésector gefinancierd, worden onderworpen aan een 'deviezentoets' door de Centrale Bank van Aruba (CBA). Aan de hand daarvan wordt bepaald of een project doorgang kan vinden of pas in een later stadium van start mag gaan. Dat stelt de regering in de beantwoording van schriftelijke Statenvragen over de begroting 2020 van de Dienst Openbare Werken (DOW).

De MEP-fractie wilde weten of er bij het priotiseren van projecten ook rekening wordt gehouden met de restricties die de Centrale Bank van Aruba heeft opgelegd ten aanzien van het deviezenverkeer. De CBA wil onnodige afvloei van buitenlandse valuta (deviezen, middels transacties naar buitenlandse rekeningen, red.) voorkomen, omdat er door het wegvallen van het toerisme weinig buitenlandse valuta het land binnenstromen.

Deviezentoets

De regering antwoordt dat doorgang van bouwprojecten gedurende de coronacrisis bepaald zal worden aan de hand van een zogeheten 'deviezentoets' door de Centrale Bank van Aruba. "De deviezentoets zal per project gedaan worden, waar afhankelijk van het resultaat bepaald zal worden welke projecten onmiddellijk doorgang zullen vinden en welke in een latere fase van start kunnen gaan. De deviezentoets geldt voor alle bouwprojecten, reeds in uitvoering en nieuwe projecten, gefinancierd door het Land Aruba en door de privésector, met uitzondering van individuele woningbouwprojecten", aldus de regering.

Bezuinigen

De POR-fractie wilde weten in hoeverre de Covid-19-crisis de begroting van DOW gaat beïnvloeden. De regering antwoordt dat diverse werkzaamheden van DOW waarschijnlijk geen doorgang kunnen vinden, omdat DOW evenals andere diensten en ministeries moet bezuinigen. Maar de regering meldt ook dat de crisis tot gevolg heeft gehad dat DOW ter naleving van de door de regering genomen preventiemaatregelen op minimum bezetting heeft gedraaid of op 'on-call' basis. Dit vertaalde zich volgens de regering juist in lagere operationele kosten afgelopen maand. "Met het 'nieuwe normaal' ter waarborging van de volksgezondheid zal een nieuwe efficiëntere werkwijze moeten worden ontwikkeld om de voorgenomen planning aan te kunnen houden", aldus de regering.

Rwzi's

In navolging van een opmerking van de Raad van Advies over de rioolwaterzuiveringsinstallaties (rwzi's) wilde de RED-fractie graag weten hoe de rwzi's meer opbrengsten kunnen genereren uit de verkoop van effluentwater (gezuiverd afvalwater dat de rioolzuiveringsinstallatie verlaat). Dat wordt nu verkocht voor 1 florin per kuub. "DOW is al de hele tijd bezig om het huidige retributiebeleid aan te passen", antwoordt de regering. Hierbij is voorgesteld om een hogere prijs per m3 te innen, namelijk 1,50 florin". Daarbij houdt de regering er ook rekening mee dat meer kleine gebruikers uit de primaire sector gebruik gaan maken van dit effluentwater.

Probleem is nog wel de situatie bij de rwzi Bubali, die overbelast is, waardoor het effluent niet optimaal wordt gezuiverd en momenteel niet aan den norm voldoet, schrijft de regering. Voor gebruik van dit effluentwater door de golfbaan Tierre del Sol en Divi Links kan DOW echter niet aansprakelijk worden gesteld, schrijft de regering. Dat is vastgelegd in een overeenkomst met de golfbanen, waarin wel geadviseerd wordt het water verder te 'verzuiveren'. Het gezuiverde water van de rwzi's Parkietenbos en Zeewijk kan eventueel worden gebruikt voor landbouw, schrijft de regering. "Om dit te kunnen realiseren moet de bacteriologische analyse/resultaattijd verbeterd worden en de bergingscapaciteit worden vergroot", aldus het kabinet. Gemiddeld gaat nu 900 m3 effluent als overstort naar zee.

Betonrot

Onafhankelijk Statenlid Daphne Lejuez wilde onder meer weten hoe het zit met de onderhoudstoestand van onder meer de rwzi Bubaliplas en een raming hebben van de reparatie- en onderhoudskosten. Voor de rwzi Bubali zijn betonrotreparatie van de oxidatiesloot (aeratietank) ter voorkoming van calamiteiten en het upgraden van het huidige beluchtingsysteem in de aeratietank het meest urgent, antwoordt de regering. Als de regering niet over voldoende middelen beschikt voor de zuiveringsinstallaties, blijft ze bij het plan om de zuivering zo goed mogelijk te laten draaien met de middelen waar de DOW wel over beschikt. Dit met de inherente risico's die daaraan verbonden zijn, 'en het blijven zoeken naar andere vormen van financiering', aldus regering.

Telecomvakbond STT en telecombedrijf Setar tekenen protocol

ORANJESTAD — Telecomvakbond Sindicato di Trahadornan den Telecomuniacion (STT) en telecombedrijf Setar hebben samen een protocol getekend. Dit behelst dat 340 medewerkers van het telecombedrijf die lid zijn van de STT de door de overheid gevraagde kortingen op de salarissen goedkeuren. Hier is vorige week door de leden over gestemd. Het gaat om 5 procent korting op het salaris, 50 procent op het vakantiegeld en 50 procent op de dertiende maand. Vakbondvoorzitter Jeromin Kelly stelt dat deze bijdragen bedoeld zijn voor het door de regering aangekondigde solidariteitsfonds. De vakbond heeft de regering verzocht het toezicht van dit fonds zo transparant en gecontroleerd mogelijk te maken en dat het beheerd wordt door zowel de regering, sociale partners en de vakbonden.

Hoofdcommissaris terughoudend over mogelijk feestende agenten

ORANJESTAD — Hoofdcommissaris Vanessa Tjon-Kock heeft bevestigd dat er op het moment informatie wordt verzameld over wat er zich precies deze week heeft afgespeeld tussen verschillende leden van de politie.

De *Amigoe* schreef donderdag 30 april dat er naar verluidt een feestje van politieagenten zou zijn geweest in Alto Vista waar ook een ex-Statenlid onderdeel van was. Tjon-Kock wilde niet zeggen of dit waar was en wilde geen informatie ontkennen of bevestigen. Dit terwijl KPA-woordvoerder Lito Lacle eerder bevestigde dat er een onderzoek gaande was naar een van hun collega's. Het ex-Statenlid zelf reageerde later op sociale media dat dit verhaal niet strookt met de waarheid. Ondanks dat de persoon in kwestie niet aangaf of er inderdaad een feest bij haar thuis werd gehouden, stelt ze dat er geen enkel moment sprake was van harde muziek of overlast.

AMIGOE
AVONDKLOK UPDATE
DAG 42
Vrijdag
1 mei 2020
7 aanhoudingen
Totaal 567 aanhoudingen
#BLIJFTHUIS #FLATTENTHECURVE

Het 'prikkeldraad'

Creëer bewustzijn en publiceer een foto van iets dat mensen in gevaar kan brengen!

E-mail naar aosaruba@amigoe.com.

‘Vrijheidsmaaltijd’ gaat ondanks corona door

ORANJESTAD — Ondanks de Covid-19-crisis organiseert de Oranje Vereniging Aruba voor het tweede jaar op rij een ‘vrijheidsmaaltijd’ voor de gemeenschap van Aruba. De speciale maaltijd staat gepland op dinsdag 5 mei, dat beter bekend staat als Bevrijdingsdag.

De vrijheidsmaaltijd werd voor het eerst geïntroduceerd op Aruba in 2019 door het Kabinet van de Gouverneur van Aruba, maar het concept begon in Amsterdam in 2012. De bedoeling van de vrijheidsmaaltijd is gezamenlijk een maaltijd te nuttigen en over het thema vrijheid in gesprek te gaan. Dit jaar is het ook de bedoeling dat op dinsdag 5 mei vrijheidsmaaltijden op het eiland plaatsvinden. Door de coronamaatregelen kan men niet meer samen eten, maar de bedoeling is nog steeds dat er over het thema vrijheid gesproken wordt op die dag. Daarom gaan de chefs van de Marinierskazerne Savaneta op uitnodiging van de Oranjevereniging Aruba een vrijheidsmaaltijdsoep, een minestronesoep, samenstellen. De minestronesoep zal via sociale partners gedistribueerd worden. Het recept van de minestronesoep is te vinden op de Facebookpagina van de Oranje Vereniging Aruba.
De gemeenschap wordt ook opgeroepen om op 5 mei de vrijheidsmaaltijdsoep thuis te maken en stil te staan bij het thema vrijheid. Juist nu dat de vrijheid opgeschort is door de coronamaatregelen, moet de gemeenschap naar elkaar omkijken. De organisatie maakt duidelijk dat het toegestaan is de zelfgemaakte soep te delen, maar benadrukt wel dat samen eten dit jaar niet kan. Saamhorigheid betekent ook dat je samen de regels van *social distancing* volgt, aldus de Oranje Vereniging Aruba. Het vrijheidsmaaltijdenproject wordt gefinancierd door het Kabinet van de Gouverneur van Aruba en de Vertegenwoordiging van Nederland in Oranjestad (VNO).

Breinbreker van de dag

Elke dag vindt u in de Amigoe op deze pagina een Sudoku. Plaats de cijfers 1 tot en met 9 zo in het diagram dat elk cijfer precies één keer voorkomt in elke rij en elke kolom. Elk van de cijfers 1 tot en met 9 moet ook precies één keer voorkomen in elk van de vetomrande 3-bij-3-vierkanten.

			1		6			
	2	1				6	5	
	4	6				3		
8				4		9	7	6
					7			
		7	5	2				
	3						6	7
			4	6			2	
6					9			

DIFFICULTY RATING: ★★★☆☆

De oplossing voor de Sudoku staat op pagina 10 in deze krant.

Oproep aan bezoekers Parke Arikok om regels te blijven volgen

ORANJESTAD — Fundacion Parke Nacional Aruba (FPNA) meldt een groei in het aantal bezoekers binnen zowel Parke Arikok als het Ramsargebed Spaans Lagoen sinds het begin van de coronacrisis vorige maand. De stichting vraagt bezoekers via een persbericht om zich vooral aan de regels te blijven houden.

Foto: Nationaal Park Arikok

Het park heeft de deuren open gehouden voor wandelaars, hoewel het bezoekerscentrum voorlopig dicht blijft en ook de toegang voor voertuigen is afgesloten. In de huidige situatie met *shelter in place* is het toezicht beperkt gebleven tot het voorkomen van samenscholing en het toezien op naleving van de regels door een klein team van park rangers. FPNA vraagt bezoekers daarom ook met klem de instructies van de park rangers te allen tijden op te volgen. Gebeurt dit niet, behouden zij het recht om bezoekers te vragen om het park te verlaten. Het persbericht verwijst ook naar een incident afgelopen weekend waarbij een gezin in gevaar kwam toen het in Conchi ging zwemmen ondanks waarschuwingen vooraf van park rangers om dit niet te doen vanwege de onstuimige zee en harde wind. Dat ze er allemaal levend vanaf kwamen is puur geluk en het incident had voorkomen kunnen worden als zij de instructies hadden opgevolgd, aldus het persbericht. Partners van FPNA hebben jaren ervaring en weten wanneer het echt gevaarlijk is in Conchi. Verder vraagt FPNA aan de bezoekers het park niet met hun huisdieren te betreden, aangezien dit verboden is. Ook het verstoren, oppakken, verzamelen van dieren, planten en objecten is ten strengste verboden in zowel Parke Arikok als bij Spaans Lagoen. Op beide plekken staan borden waarop de regels duidelijk staan aangegeven .
Ook kunnen de regels worden geraadpleegd op www.arubanationalpark.org.

Een dag uit het leven van...

Mike van der Werk

Doorgaans kom je hem tegen in café & restaurant Bingo, maar daar is het momenteel erg rustig. Want ook Bingo is gesloten vanwege het coronavirus. Als een van de eersten switchte hij naar het bezorgen of afhalen van maaltijden. We hebben het hier over Mike van der Werk, de eigenaar van Bingo. We mochten een dagje op gepaste afstand met hem meelopen. Een rasecht horecadier in de overlevingsmodus.

Door Luc Peek

Mike van der Werk en dochter.

Vreemd genoeg begint de dag met een rondrit over het eiland. Want Mike kan het eiland zonder toeristen ook wel waarderen. Het doet hem een beetje denken aan vroeger, toen hij net arriveerde op Aruba. Nog maagdelijke stranden en een acceptabel aantal toeristen. Onder het genot van de muziek van Fresh FM met een vrolijk kakelende Angela Tiemens rijden we heel ontspannen van de vuurtoren naar Baby Beach. Bij een collega van Mike aan een afhaalloket nemen we een kop koffie en genieten we volgens Mike van een ongekende stilte op het eiland. Iets wat hij wel kan waarderen, maar dat volgens hem niet te lang moet gaan duren.

Tegelzetters
Op de terugweg gaan we even langs zijn woonhuis waar een paar tegelzetters druk bezig zijn. De voorraad lijm raakt op, dus moeten we ook nog even langs de vakhandel. Die is maar heel beperkt open, eerst bellen en dan aan de deur de bestelling ophalen. Normaal gesproken kost deze boodschap wel een uurtje, want een praatje en een kop koffie horen doorgaans bij het ritueel. Nu is het gewoon aanpakken en wegwezen. Helemaal niets voor Mike, die gewoonlijk wel in is voor een praatje. Het maakt het voor hem allemaal een beetje minder leuk. Weer thuisgekomen is internet aan de beurt. Omdat het restaurant digitaal gewoon doordraait, moet er dagelijks aan de website gewerkt worden. Menu's moeten geactualiseerd worden, de barhap (hopen dat de klanten thuis een bar hebben) moet worden samengesteld en de mails moeten worden uitgelezen. Ook zijn de eerste bestellingen voor deze dag al binnen.

Vervaarlijke honden
Als afsluiting van de morgen worden zijn twee honden ingeladen voor een wandeling vanaf Alto Vista naar de noordkust. De twee American Bulldogs zorgen er wel voor dat de conditie van Mike op peil blijft. Leuke beesten die er best vervaarlijk uitzien. Gelukkig valt dat alles mee. Echt rennen lukt dit type hond echter wel, dus in een stevig tempo wordt de route noordkust afgelegd. Maar daarna is het ook de hoogste tijd om naar Bingo te gaan en te zorgen dat alle bestelde maaltijden ook op tijd op het goede adres worden bezorgd. De honden worden thuis afgezet en Mike's oogappeltje dochter Tara van twaalf wordt opgepikt. Zij vindt het heerlijk om haar vader te helpen en Mike vindt het heerlijk om haar bij zich te hebben.

Hoe het allemaal begon
Mike is ruim 46 jaar geleden geboren in het Brabantse Goirle. Na de lagere school volgde de havo, volgens hem een zevenjarige opleiding. De lach op zijn gezicht als hij dit vertelt zegt voldoende. “Ik heb gewoon zeven jaar veel gelachen en uiteindelijk het diploma gehaald; prima toch?” Tijdens de middelbare schoolperiode is ook de kiem gelegd voor zijn latere horecacarrière. Hij bezocht met meer dan gemiddelde regelmaat een lokaal café om te biljarten. En in dit café stond toen al zijn latere zakenpartner Frans de Rooij achter de bar. Hij wilde in eerste instantie een carrière bij de Koninklijke Marine, maar werd afgekeurd vanwege zijn kleurenblindheid. Nog even wilde plannen om sporteconomie te gaan studeren, maar uiteindelijk werd hij de opvolger van Frans, die inmiddels naar Aruba was vertrokken. Daaropvolgend volgde zijn militaire diensttijd en aansluitend weer zijn baantje achter de bar. Zijn relatie met zijn voorganger Frans was nog steeds prima en hij besloot zijn vakantie dan ook op Aruba door te brengen. Een jaar later volgde hij Frans definitief en werd zijn collega bij Café The Plaza. Aanvankelijk voor een periode van één jaar, het werden er uiteindelijk acht. In 2005 is hij samen met Frans Bingo café & restaurant begonnen. Frans is inmiddels met pensioen en Mike heeft Bingo daarna alleen doorgezet.

Bingo nu
Direct na het begin van de coronacrisis met de daarbij behorende horecasluiting, is Mike begonnen met een bezorg- en afhaalservice voor maaltijden. Dat gebeurt vanuit Bingo dat verder uiteraard gesloten is. De opbrengst van deze catering is voldoende om zijn vaste ploeg van tien personeelsleden in dienst te houden. De parttimers en de stagiairs zijn vertrokken, maar zullen beslist weer terugkomen als de zaak weer opengaat. Twee tot drie auto's bezorgen dagelijks over het gehele eiland maaltijden en bijbehorende drankjes. De rest van de ploeg is actief in de keuken, het kantoor en met het schoonhouden van de zaak. Vooral dat laatste is in deze tijd nóg belangrijker dan normaal. Ondertussen mag Mike proberen om een, voor hem, geheel nieuw concept te managen. Zo moeten de vaste kosten tot een minimum worden teruggebracht en lopen de onderhandelingen met de verzekering over alle aansprakelijkheid.

Bingo straks
Volgens Mike gaat de Arubaanse horeca eind mei weer open. En komen de eerste toeristen ergens in juli weer op het eiland. Deze optimistische kijk op de nabije toekomst is iets wat Mike altijd wel heeft en heeft gehad. “Komt goed”, is wel een veel geuite kreet bij hem. Of het nu over de zaak, de coronacrisis of zijn favoriete voetbalclub is. Gelukkig voor hem waren de toeristen altijd wel een belangrijk deel van zijn klantenkring, maar wisten de lokalen Bingo ook altijd te vinden.

Het echte werk begint
Zo rond de klok van vier begint zakelijk alles te draaien. Koks mogen hun kunsten tonen en de bezorgers maken zich klaar voor weer een hele hoop kilometers. Mike laat het werk graag aan zijn mensen over, maar houdt het geheel nauwlettend in de gaten. In een paar uur tijd moeten er een hele hoop maaltijden bezorgd worden. En deze moeten allemaal voldoen aan de kwaliteitsnorm zoals Bingo die al jaren hanteert. Vooral die eindcontrole is een belangrijk deel van zijn werk in deze uren. Maar ook het contact met zijn mensen is goed, hij weet ze allemaal prima te motiveren. Van een praatje, een opmerking of het dagelijkse kopje koffie met de schoonmaakster. Ze begrijpen dat hun job afhangt van het succes van dit nieuwe, tijdelijke concept.

De avond valt
Om acht uur is het gedaan met het bezorgen van alle maaltijden. Er moet nog worden opgeruimd, schoongemaakt en afgesloten. En dat allemaal voordat de avondklok ingaat. Aansluitend aan de werkdag wordt er nog een laatste drankje genuttigd en kan de zaak op slot. Voor Mike is de dag dan nog niet afgelopen. Vanuit huis is er telefonisch contact met collega's op het eiland en in Nederland om ervaringen uit te wisselen. Want de horeca zit nu eenmaal wereldwijd in hetzelfde schuitje. En er wordt telefonisch werkoverleg gevoerd met de vaste ploeg van handige mensen. Want dit is nu eenmaal de ideale periode om achterstallig en noodzakelijk onderhoud uit te laten voeren. Mocht de horeca weer opengaan, dan moet de zaak er helemaal klaar voor zijn.
Mike gaat nog even onderuit op de bank met zijn honden en PlayStation. Even de gedachten verzetten en het kind in de volwassene de ruimte gunnen. De dag zit erop, ik heb van deze doorgewinterde horecaman geen enkele klacht gehoord. Komt goed…

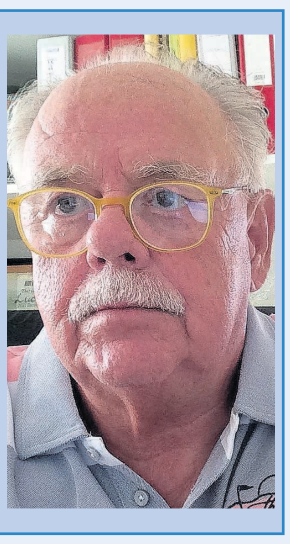

Luc Peek is een gepensioneerde levensgenieter die inmiddels al ruim twaalf jaar op Aruba woont. In Nederland werkte hij onder andere voor landelijke en lokale dagbladen. Hij schrijft met regelmaat deze rubriek en is verder actief als vaste scribent voor de Donkey Sanctuary. In zijn vrije tijd is hij doorgaans te vinden op Tierra del Sol. Daar probeert hij van die kleine balletjes over het gras te jagen. Lekker buitenspelen noemt hij dat…

Resultaat KvK-enquête

53,7 procent arbeidsplaatsen in gevarenzone

WILLEMSTAD — De banen van 2420 werknemers in de private sector verkeren in de acute gevarenzone. Dat blijkt uit een enquête die de Kamer van Koophandel (KvK) heeft uitgevoerd onder 520 bedrijven. Doel van de enquête was om inzicht te verkrijgen in de behoefte aan beheers- en overlevingsmaatregelen voor ondernemingen die niet in aanmerking zijn gekomen voor de steunregelingen.

Bij de groep respondenten zijn in totaal 4503 arbeiders werkzaam. Hiervan verkeert 53,7 procent in de acute gevarenzone, aangezien deze bedrijven geen omzet hebben behaald en ook niet in aanmerking zijn gekomen voor de steunregelingen van de overheid. Het merendeel van de respondenten (28,6 procent) verleent zakelijke diensten, 21 procent is actief in de toeristische sector.

Circa 52,5 procent (272 bedrijven) heeft aangegeven dat zij een aanvraag hebben ingediend om in aanmerking te komen voor een loonsubsidie onder de NOW-regeling. Vergeleken met april 2019 geeft de maand april 2020 het volgende beeld: 61 procent van de bedrijven geeft aan geen opbrengst te hebben gerealiseerd, terwijl 19,1 procent een afname van meer dan 50 procent heeft geregistreerd. Ook zag 11,9 procent zijn omzet dalen tussen 25 en 50 procent, terwijl de omzet gelijk is gebleven of is toegenomen bij 8 procent van de bedrijven. Kortom 92 procent van de bedrijven registreerden een omzetdaling groter dan 25 procent deze maand.

Sluiting

Geen opbrengsten betekent al gauw dat het bedrijf deze situatie niet lang zal kunnen volhouden. Indien er geen reserves waren opgebouwd (gezien de jarenlange recessie) betekent dit, dat bedrijven uiteindelijk – als de lockdown situatie weer voort moet duren – genoodzaakt zijn hun deuren te sluiten. Uiteraard zullen er ook bedrijven zijn die definitief zijn gesloten en werknemers hebben moeten afvloeien. De conclusie is dan ook dat het geboden is dat bedrijven die zich in een uiterst moeilijke situatie bevinden meer mogelijkheden moeten hebben om de penibele situatie door te komen; arbeidstijdverkorting kan daarin van levensbelang zijn, aldus de KvK.

Anderzijds hebben ruim 19.000 werknemers een inkomen over de maand april kunnen behouden door de NOW-regeling, waarbij de werkgever 20 procent van de brutoloonsom bij moet dragen, plus de werkgeverslasten. Gezien de niet-toereikende fondsen wordt erop aangedrongen om de lockdown geen dag langer te laten duren dan dringend noodzakelijk is, en een instrument met betrekking tot arbeidstijdverkorting in te voeren.

Epidemioloog Gerstenbluth reageert:

‘Wij traceren geen zieke patiënten’

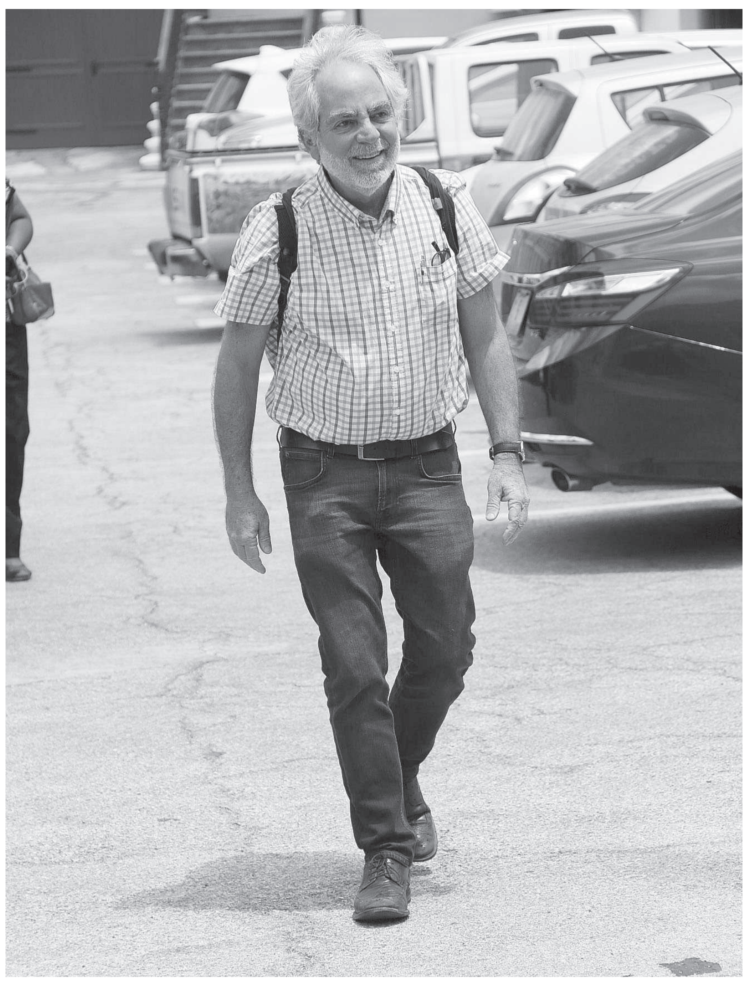

WILLEMSTAD — Dr. Izzy Gerstenbluth spreekt met kracht tegen dat de overheid patiënten die besmet zijn met het coronavirus via hun telefoonbewegingen in de gaten houdt. Hij heeft in een uitgebreidere lezing donderdag aangegeven dat via telefoonsignalen de mobiliteit van burgers is nagegaan tijdens de avondklok en ‘shelter in place’.

Tijdens de persbriefing van afgelopen donderdag gaf de epidemioloog aan dat dankzij Bureau Telecommunicatie en Post (BT&P) en de gegevens van UTS/Flow en Digicel een goed inzicht kon worden verkregen in de bewegingen van de gemeenschap. Dit kon via de signalen die alle telefoontoestellen via de simkaart uitzenden.

De coronateller staat nog steeds op zestien besmettingsgevallen. Het virus heeft aan één persoon het leven gekost, terwijl dertien besmette mensen inmiddels zijn hersteld. Er ligt nog één patiënt in het Curaçao Medical Center (CMC) en één persoon zit in quarantaine thuis. Het team van uitvoeringsorganisatie Geneeskunde & Gezondheidszaken (G&Gz) monitort op het moment ruim zestig personen, waaronder ruim dertig mariniers die deze week op Curaçao arriveerden.

Gerstenbluth verduidelijkte donderdag al desgevraagd aan de *Amigoe*: “Wij traceren niemand individueel. Wij krijgen met de verkregen informatie van BT&P zicht in de bewegingen van de mensen. Waar gaan zij naartoe. Waar is het op bepaalde uren van de dag druk. Hoe beweegt men zich. Wordt er gevolg gegeven aan de overheidsmaatregelen. Dat kunnen wij zien. Absoluut niet een individu. En zeker niet een besmette patiënt. Wat een onzin. Daar gaat het helemaal niet om. Wij willen een beeld krijgen van hoe men op Curaçao gedurende deze crisis zich op welke tijd van de dag beweegt”, aldus de epidemioloog in een uitleg aan de krant.

Via de presentatie afgelopen donderdag van twee grafiekbeelden van de signalen van telefoontoestellen, liet Gerstenbluth zien dat tijdens de lockdown veel mensen thuiszaten. Dat is goed te zien in dichtbevolkte buurten. Met een andere grafiek liet hij zien dat in bijvoorbeeld Jan Thiel als uitgaanscentrum de telefoonsignalen veel minder waren vanwege de sluiting van de horecagelegenheden, stranden en hotels in dit gebied.

Het traceren van individuen, via een telefoon of een ander object, mag overigens niet en dat heeft de regering ook niet gedaan, benadrukte Gerstenbluth. Dat heeft met privacy te maken en zou alleen mogen in bijvoorbeeld het geval van een strafrechtelijk onderzoek. In zo’n geval kan alleen een rechter-commissaris hiervoor toestemming geven. Dit is bij wet vastgelegd.

Corendon-woordvoerder Perret-Gentil:

‘Prioriteit afronding Fase1 bouw Corendon Mangrove Beach Resort’

WILLEMSTAD — Zodra de omstandigheden het toelaten en een mogelijke versoepeling van de door de overheid opgelegde maatregelen in verband met het coronavirus plaatsvindt, worden de bouwwerkzaamheden van het Corendon Mangrove Beach Resort hervat. Aldus de bevestiging afgeklopen donderdag door Corendon-woordvoerder, Miguel Gonzalez Perret-Gentil.

Deze foto is in maart genomen vlak voor het staken van de bouwwerkzaamheden in verband met de coronamaatregelen.

Perret-Gentil antwoord desgevraagd: “De prioriteit gaat dus uit naar het afronden van de bouwwerkzaamheden van Fase 1; een voltooiing van de bouw van in totaal 399 hotelkamers. Dus zodra bouwwerkzaamheden in verband met Covid-19 weer worden toegestaan, zullen deze worden hervat.”

Oorspronkelijk, vóór de wereldwijde coronacrisis, zou het nieuwe resort op 1 april de deuren openen. “Dit was natuurlijk niet haalbaar, de bouw is geruime tijd geleden geheel gestaakt. Vandaar dat zodra het weer mogelijk wordt, de prioriteit is om de bouwwerkzaamheden te hervatten en het geheel af te ronden”, aldus de Corendon-woordvoerder.

De plannen van Corendon behelzen ook een tweede bouwfase, voor de realisatie van een totaalaantal van 850 hotelkamers, een totaalinvestering van 100 miljoen dollar. Op de vraag of er, gezien de heersende wereldwijde coronacrisis, zicht is op de uitvoering van Fase 2, antwoordt hij: “Gezien de crisis is het nu moeilijk om in te schatten en om daar nadere informatie over te geven. De situatie zal na afronding van Fase 1 geëvalueerd worden. Gezien de omstandigheden en het feit dat we geen zicht hebben op de eventuele wereldwijde ontwikkelingen, is er nu geen ‘timeline’.”

Corendon benadrukte eerder al – medio maart – vlak voor het staken van de bouwwerkzaamheden in verband met de lockdown, dat gezien de onduidelijkheid de zorg primair uitging naar de veiligheid en het welzijn van werknemers en partners. “Die staan bij ons altijd voorop, onder alle omstandigheden. Daarbij zijn we ook verplicht om de nodige maatregelen te nemen om iedereen tijdens deze uitdagende periode veilig en gezond te houden”, aldus de eerdere verklaring van Corendon.

Maandag verdere versoepeling lockdown

WILLEMSTAD — Wasserettes, stomerijen, elektronicazaken, autowasserettes en ondernemingen die auto-onderdelen verkopen en repareren mogen vanaf maandag hun bedrijfsactiviteiten hervatten. Dat kondigde minister-president Eugene Rhuggenaath (PAR) afgelopen donderdag tijdens de dagelijkse coronabriefing aan.

Wasserettes en stomerijen mogen het wasgoed bij de klanten thuis ophalen en weer bezorgen. Auto-onderdelen worden ook bij de klant bezorgd. Reparaties en vervanging van auto-onderdelen vinden plaats bij de garages. Elektronicazaken mogen bestellingen bezorgen en artikelen verkopen via een drive-thru systeem. Dat betekent dat klanten niet uit de auto mogen stappen. Tot slot mogen de wasstraten ook vanaf maandag open. Mobiele autowassers moeten in een open ruimte werken, waar ze rekening houden met de principes van social distancing en hygiëneregels.

Naar verwachting zal op 11 mei de bouwsector weer aan de slag kunnen. Volgens de premier zetten we langzaamaan stappen om te komen tot het nieuwe normaal in deze corona realiteit. Rhuggenaath erkende dat de avondklok, nummerplaatdagen, en het thuisblijven vervelend kunnen overkomen en dat deze maatregelen pijn veroorzaken. “Maar beetje bij beetje versoepelen we de lockdown door meer sectoren te openen.” Hij vervolgde: “Natuurlijk willen we ook tot een normaal ritme komen waarin mensen weer gaan werken, maar dit moet op een verantwoorde wijze gebeuren. We willen geen nieuwe golf van het coronavirus, zoals we zien in andere landen die kampen met een tweede of zelfs derde golf.”

Aangifte doodsbedreiging

WILLEMSTAD — Minister Giselle Mc William (MAN) van Economische Ontwikkeling heeft aangifte gedaan van doodsbedreiging op Facebook. Dat zegt de minister desgevraagd. De man J.R. uitte dinsdag allerlei lelijke verwensingen, waaronder dat loterijbaas Robbie dos Santos haar moet laten ombrengen.

Het Openbaar Ministerie treedt hard op tegen opruiing. De maatregelen die de overheid heeft genomen om de verspreiding van het coronavirus in te dammen, zijn ingrijpend. Dit leidt tot veel reacties onder de bevolking, waaronder op sociale media.

Het plaatsen van berichten op Facebook of andere sociale media waarin wordt aangezet tot strafbare feiten tegen het openbaar gezag kan worden gekwalificeerd als opruiing en is een strafbaar feit.

Poging diefstal historisch erfgoed op Rif St. Marie

WILLEMSTAD — Vorig weekend hebben onbekenden getracht om een historische steenbreekmachine op het terrein van Rif St. Marie te stelen.

Op zondag constateerde een wandelaar dat een historische steenbreekmachine met veel geweld uit de kunuku was gesleept maar niet verder kon worden verplaatst. Een van de wielen was diep weggezakt in het zand waardoor de trailer vast kwam te zitten. De machine staat aan het binnenwater van Rif St. Marie. De Werkgroep Archeologie Curaçao bekeek in 2013 de machine al en namen er foto’s van. De steenbreekmachine staat op een even oud, verrijdbaar onderstel met solide wielen. Op de trailer stond ook een dieselmotor met groot aandrijfwiel die er tijdens het wegslepen is afgevallen.

“De machine is historisch erfgoed. Het staat daar naar onze mening op de juiste plaats omdat de eigenaar van Rif St. Marie in de vorige eeuw hem neerzette met de bedoeling een steenbrekerij te beginnen zoals op zo veel andere plaatsen op Curaçao. Het is er niet van gekomen maar dat doet niets af aan de historische waarde van de machine.”

François van der Hoeven van de Werkgroep Archeologie Curaçao vermoedt dat de dieven interesse hebben in de machine om de waarde van oud ijzer.

“Het terrein waarop de steenbreekmachine staat, is eigendom van Coral Estate Rif St. Marie. De bedoeling was dat de uitbreiding van Coral Estate hier, langs de binnenbaai, zou plaatsvinden. Dat is nog niet gebeurd. Speciaal daarvoor is het gebied tot stedelijk woongebied benoemd in het Eilandelijk Ontwikkelings Plan (EOP). Aanvankelijk was het Conserveringsgebied. “Wij hebben Coral Estate Rif St. Marie gevraagd aangifte bij de politie te doen van poging tot diefstal. Dat kan alleen de eigenaar doen. Ook hebben we het ministerie van VVRP (Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning) waaronder de monumenten en het erfgoed van Curaçao vallen, op de hoogte gesteld”, aldus Van der Hoeven in een reactie.

Voorstel om 14,45 miljoen gulden te besparen op personeelskosten

Aqualectra verwacht miljoenentekort eind 2020

WILLEMSTAD — Nutsbedrijf Aqualectra stevent af op een liquiditeitstekort van 41 miljoen gulden eind 2020. Indien er geen maatregelen worden getroffen dan zal het overheidsbedrijf per juni aanstaande niet in staat zijn om de volledige salarissen uit te keren. Dat blijkt uit de jongste prognose van de financiële cijfers.

Tot en met december 2020 voorspelt het nutsbedrijf lagere verkoopcijfers: 40 procent minder elektriciteit en 20 procent minder leidingwater. Om de druk te verlichten, wil de directie van Aqualectra 14,45 miljoen gulden besparen op de personeelskosten. Dat blijkt uit het voorstel dat directeur Darick Jonis deze week naar de bonden heeft gestuurd. Afgelopen donderdag vond er een virtuele vergadering met de vakbonden plaats om de acht besparingspunten te bespreken. Uiterlijk 8 mei moeten de bonden en de Aqualectra-directie tot een protocol komen dat voorziet in aanpassingen van de cao, die overigens op 31 december 2017 is verlopen, maar nog steeds van toepassing is. Aqualectra geeft meer uit dan dat er binnen komt. Met deze constatering is het zonneklaar dat er iets moet worden gedaan om de salarissen van werknemers te kunnen garanderen. Zo stelt de directie voor om enkele cao-bepalingen stop te zetten, waaronder de storting van 1,5 procent van het loon met het minimum maandbedrag van 75 gulden bij Orco Bank en de spaarregeling bij Banco di Caribe.

Verder stelt de directie voor om de vergoedingen voor overwerk te versoberen. Voor 2020 is er op de post overwerk 3,5 miljoen gulden gereserveerd. De directie wil met de verlaagde percentages 1,45 miljoen gulden besparen. Ook de medische vergoedingen op brilglazen, montuur en lenzen worden gematigd. Enkel bij medische urgentie worden deze kosten vergoed. Daarnaast wil Aqualectra de compensatie van 3 procent aan gepensioneerden per 1 juni stopzetten. De verwachte besparing is 633.000 gulden.

Aov

Aqualectra stelt bovendien voor dat het personeel per eind mei zelf het werknemersdeel van de aov, zoals wettelijk is vastgelegd, moet betalen. Hiermee voorziet het nutsbedrijf een besparing van 2,7 miljoen gulden. Ook wil Aqualectra de werkgeversbijdrage in het pensioenfonds aanpassen en het aantal vakantiedagen dat de werknemer naar het nieuwe kalenderjaar mee mag nemen aan banden leggen. Met al deze maatregelen wordt een besparing van 14,45 miljoen gulden geschat, waarvan 10,45 miljoen in liquide middelen.

Deze besparingsideeën zijn bij lange na niet voldoende om de liquiditeitsproblemen van het nutsbedrijf op te lossen. Het liquiditeitstekort wordt ‘slechts’ verlaagd naar 30,5 miljoen gulden. Aqualectra doet er verder alles aan om de consequenties van de financiële impact van Covid-19 te mitigeren. Bij het toegevoegde cash management report van financieel directeur Neysa Isenia en corporate treasurer Alexis Daou blijkt dat het bedrijf ook uitstel van betalingen van de belastingen en andere sociale premies over de maanden april, mei en juni gaat aanvragen. Aqualectra wil deze in 2021 betalen. Ook aan leveranciers wordt uitstel van betaling gevraagd.

Weinig perspectief toeristische sector

Scholen op Bonaire 11 mei open

Foto: Robert Pastoor

Voor de horecasector is er nog geen versoepeling van regels aangekondigd. Deze zaak opende de deuren midden in de coronacrisis.

KRALENDIJK — De scholen op Bonaire gaan vanaf 11 mei weer open. Het onderwijspersoneel krijgt de komende week de tijd om zich op die heropening voor te bereiden. De schoolkinderen hoeven zich niet aan de anderhalve-meter-regel te houden, daardoor kunnen de scholen weer volledig opstarten.

door **Robert Pastoor**

Gezaghebber Edison Rijna kondigde de heropening gisteren aan tijdens de tweewekelijkse corona-persconferentie. De scholen gaan nog niet per direct open omdat de schoolbesturen hebben aangegeven een week voorbereidingstijd nodig te hebben. De gezaghebber gaat de komende tijd meerdere maatregels afzwakken die zijn ingesteld in verband met het coronavirus. De regels worden mogelijk weer aangehaald als er sprake is van een nieuwe coronabesmetting.
Zo kunnen sportscholen en kerken vanaf 6 mei hun deuren weer openen, weliswaar onder bepaalde voorwaarden. Volwassenen mogen nog altijd geen contactsporten uitoefenen, zoals voetbal. Tennis en windsurfen mag wel. Kinderen tot zeventien jaar mogen alle sporten beoefenen, maar ze moeten zich daarbij aan bepaalde voorwaarden houden.

Het aantal coronabesmettingen staat nog altijd op twee op Bonaire. De test-drive-thru gaat volgende week weer twee dagen open. Mensen met coronasymptomen kunnen daar getest worden terwijl ze in de auto blijven zitten. Het virus is nog niet in groten getale vastgesteld op het eiland, toch blijft de lokale overheid op haar hoede. De grenzen blijven voorlopig nog dicht.

Er is nog geen enkel zicht op de heropening van het luchtruim voor passagiersvluchten vanuit onder meer Nederland en de Verenigde Staten. Wel wordt er gekeken naar een herstart van de burgerluchtvaart tussen de omringende eilanden. “Er wordt nu gekeken naar de mogelijkheid om de grenzen open te stellen van eilanden waar het de afgelopen weken relatief rustig is gebleven”, aldus de gezaghebber. “Maar dat is nog in behandeling.” Die heropening zou een klein luchtpuntje kunnen zijn voor de toeristische sector. Toch heeft de gezaghebber geen rooskleurig perspectief voor die sector.

“Ik heb eerder al laten weten dat de ondernemers deze periode kunnen gebruiken voor het uitvoeren van onderhoud. Ook kunnen ze hun bedrijf of personeel naar een hoger niveau brengen”, aldus de gezaghebber die tegelijkertijd begrijpt dat er behoefte is aan perspectief. Toch kan hij dat vooralsnog niet geven. “Volhouden. Dat is het enige wat ik nu kan zeggen. We zitten allemaal in deze situatie, niet alleen het toerisme, maar ook andere sectoren. We doen ons best om deze belangrijke economische sector weer open te stellen.” Het luchtruim is in elk geval tot 15 mei dicht en de kans is zeer groot dat het luchtruim voor langere tijd gesloten zal blijven voor passagiersvluchten.

Gesteld kan worden dat er nog meer onduidelijkheid is over het cruisetoerisme. De gezaghebber liet eerder al weten dat hij niet verwacht dat het cruisetoerisme op dezelfde voet verdergaat als tot voor kort het geval was. Iets waar hij overigens ook niet rouwig om is. De vele schepen waren hem al langer een doorn in het oog. “De cruise-industrie zit ook in een crisis. Die branche is nu aan het evalueren of en hoe ze terug gaan komen. Voorlopig kunnen we niet aangeven wanneer de cruiseschepen weer terugkomen.”

Op dit moment is geen enkele toeristenboot welkom in de haven van Bonaire. Zeil- en plezierjachten kunnen alleen in geval van nood aanmeren of wanneer er sprake is van een uitzonderlijke situatie. Zo mogen twee artsen wel aanmeren.

Beiden waren in het Caribisch gebied aan het zeilen, maar ze hebben hun diensten aangeboden bij het ziekenhuis op het eiland. Fundashion Mariadal maakt graag gebruik van hun expertise. De gezaghebber heeft beide artsen daarom toestemming gegeven om aan te leggen in de haven van Kralendijk. Voordat beiden aan het werk gaan, moeten ze eerst in een verplichte quarantaine van twee weken.

Centraal Dialoog: Samen komen we door de coronacrisis

KRALENDIJK — De aan de Centraal Dialoog (CD) deelnemende partijen hebben twee werkgroepen opgericht: één buigt zich over de door de overheid genomen maatregelen om de sociale en economische effecten van de coronacrisis te verlichten en de ander richt zich op de periode waarin het vanuit het oogpunt van volksgezondheid verantwoord is de economie weer op gang te brengen. Dit meldt het platform in een persbericht

De Centraal Dialoog, het overlegplatform van de KvK, ROW, Usibo en de lokale overheid, komt onder normale omstandigheden acht keer per jaar bijeen. Vanwege de grote impact van de coronacrisis op de Bonairiaanse samenleving is besloten (uiteraard met inachtneming van alle voorzorgsmaatregelen zoals het houden van anderhalve meter afstand) vaker te vergaderen. Sinds de eerste bijeenkomst op 12 maart die aan de coronacrisis was gewijd zijn de partijen alweer twee keer bijeengekomen.
De CD heeft waardering voor de enorme inzet van het Eilandelijk Beleidsteam. Alles duidt erop dat er tijdig voldoende maatregelen zijn genomen om de volksgezondheid te beschermen. Intussen concentreert het Bestuurscollege zich op de mogelijkheden om de sociale en economische gevolgen zo beperkt mogelijk te houden. De overheid kan dat niet alleen. De CD speelt een belangrijke rol door niet alleen kennis, maar ook veel praktijkervaring van alle betrokkenen samen te brengen. Juist in deze tijd is een integrale aanpak vereist. “Iedereen is ervan doordrongen dat het in deze bijzondere tijd meer dan ooit nodig is samen op te trekken. Alleen met elkaar, door alle krachten te bundelen, komen wij hier als eiland goed doorheen”, aldus gedeputeerde van Economische Zaken Elvis Tjin Asjoe die het voorzitterschap van de CD tijdelijk op zich heeft genomen zo lang Jan Willem van den Braak in Europees Nederland verblijft.

De eerste van de opgerichte werkgroepen analyseert hoe de reeds genomen steunmaatregelen in de praktijk uitpakken en of er aanpassingen of aanvullingen nodig zijn. Voor de CD staat de volksgezondheid voorop, maar zodra de medisch experts het verantwoord achten de economie weer op te starten, is het van belang goed voorbereid zijn. De tweede werkgroep kijkt daarom naar scenario’s voor het moment waarop de beperkende maatregelen (zoals het inreisverbod) worden teruggeschroefd.

Lockdown St. Maarten duurt tot 17 mei

PHILIPSBURG — St. Maarten verlengt de lockdown, die oorspronkelijk loopt tot 10 mei, met een week tot 17 mei. Dat heeft minister-president Silveria Jacobs bekendgemaakt. In het land is sinds 5 april de noodtoestand van kracht, waardoor de bevolking zoveel mogelijk moet thuisblijven.

Premier Jacobs

Volgens Jacobs hebben de strenge maatregelen ervoor gezorgd dat er geen grote verspreiding van het coronavirus op het eiland is. De extra week is volgens haar nodig om het risico op verspreiding zo klein mogelijk te houden. Om de bevolking meer bewegingsvrijheid te geven, mag er voortaan op maandag, woensdag en vrijdag tussen 06.00 en 08.00 uur ‘s ochtends en 16.00 en 18.00 uur ‘s middags in de eigen wijk worden gewandeld, gefietst of hard gelopen.
De regering heeft verder bepaald dat alle supermarkten, banken en nutsbedrijven, die sinds 17 april toestemming hebben om op maandag, woensdag en vrijdag open te zijn, speciale uren moeten invoeren voor ouderen, zwangere vrouwen en gehandicapte mensen. Tussen 08.00 en 10.00 uur ‘s ochtends mogen alleen die groepen naar binnen.
Op St. Maarten zijn 76 mensen besmet en 13 mensen zijn aan het virus overleden. In totaal zijn 329 mensen getest. De laatste tijd worden nauwelijks nog nieuwe besmettingen geregistreerd.

‘Tientallen doden door gevangenisopstand Venezuela’

CARACAS — Tijdens een gevangenisopstand in Guanare, in het westen van Venezuela, zijn ongeveer veertig gedetineerden omgekomen en vijftig gewonden gevallen. Onder de gewonden bevindt zich de directeur van de gevangenis. Dat meldden Venezolaanse media. De militaire autoriteiten repten eerder van zeventien omgekomen gedetineerden door het gevangenisoproer.

De gevangenen zouden hun bewaarders hebben aangevallen tijdens een poging om te overleggen met de gevangenisdirecteur. Die raakte gewond aan zijn rug. Ook enkele andere gevangenismedewerkers liepen verwondingen op.
De gevangenenrechtengroep Venezuelan Prison Observatory (OVP) zei dat de penitentiaire inrichting overvol is. “De gevangenis is gebouwd voor 750 mensen, maar er verblijven er momenteel 2500”, aldus Carolina Giron van OVP. “De gevangenen zijn van streek omdat ze geen bezoek mogen ontvangen en geen water en voedsel hebben vanwege de quarantainemaatregelen die sinds 18 maart van kracht zijn. Het overgrote deel van hen is ondervoed en heeft tuberculose.”

Meeste coronadoden op St. Maarten immigranten

Foto: Shutterstock

PHILIPSBURG — Tien van de dertien mensen die tot nu toe op St. Maarten zijn overleden aan corona, waren immigranten. Een deel van hen verbleef illegaal op het eiland, zegt minister-president Silveria Jacobs.

Volgens Jacobs had St. Maarten geen dertien coronadoden gehad als de patiënten eerder naar de dokter waren gegaan. “Ze hadden andere medische klachten en hebben lang gewacht voordat ze naar een dokter gingen.”

Het eiland is relatief dichtbevolkt, met officieel 133 personen per vierkante kilometer. Dat kan volgens Jacobs hebben geleid tot meer besmettingsgevallen. In totaal zijn er 76 besmettingen op het eiland geregistreerd op ruim 42.000 bewoners.

Bonairecursief

Niet wel

Lange rijen, mopperende mensen en warme dagen.
Niemand vraagt hoe het gezicht zich eigenlijk voelt. De ogen krijgen overal de schuld van, omdat deze alles zien. Er gebeurt van alles.
De handen zijn de oorzaak van deze overdracht. Ook de oren hebben het te verduren en kampen continu met pijn door dit geharrewar. Ze besluiten te fluiten. Ik heb het nog niet eens over de neus, mond, keel en ademhaling. De handen zitten niet stil en raken alles aan. Het is begonnen met prikkels en een beetje pijn in de keel, vooral tijdens het slikken. De keel krijgt de kriebels, moet hierdoor vaker ophoesten. Het slijm vindt dit gezellig en visualiseert het op en neer glijden alsof het op een wip zit. In het hoofd stijgt de druk, waardoor hoofdpijn zich openbaart. De neus blijft niet achter en begint een aantal keer achter elkaar te niezen waardoor alles rondvliegt. De mond vindt dit niet hygiënisch en probeert haar lippen op elkaar te persen. Maar, de hoestprikkel laat dit niet toe. Automatisch begint de symfonie: hoesten en niezen tegelijk. De ogen worden duizelig, deze maken salto’s om te voorkomen dat zij door spetters worden geraakt, van links naar rechts, boven naar beneden. Ondanks gesloten oogleden stromen de tranen naar beneden. “Heeee”, roept de neus, “kijk jij even uit!” De handen beginnen te trillen omdat deze zich schuldig voelen. Ze zijn onzeker en raken hierdoor vluchtig alles aan. De ademhaling krijgt het benauwd en begint te piepen, zelfs het slijm gaat reutelen. Plotseling komt de temperatuur in opstand en alles komt tot een halt. Bibberend vertellen de ogen koortsig hoe dit verder afloopt.
Met beide handen in de zij laat de temperatuur haar ogen in het rond gaan: het constateert het volgende: de neus haalt zich op en blijft ver uit de buurt van de mond. De mond praat alleen als het nodig is en draagt haar lippen in een tuitende stand. De oren zijn hun scherpheid kwijt, stellen zich Oost-Indisch doof op. De ogen blijven de handen schuin aankijken, deze waren al achterdochtig maar nu nog erger. De keel houdt zich bij social distancing en besluit alle slijm binnen te houden. De ademhaling reutelt en borrelt van krampachtigheid, het gezicht ziet alle kleuren van de regenboog en barst in tranen uit. De handen beginnen te wapperen en raken spastisch. De temperatuur ontploft maar niemand geeft een kik. Corona komt langzaam naar voren met de griep achter zich aan. “Kijk Rona”, fluistert de griep, “het gezicht zit in een pandemie.” Corona voelt zich akelig, pakt haar biezen en gaat tijdelijk in lockdown. De griep steekt zijn kop op en gaat in gesprek met de temperatuur. Nadat deze weer gekalmeerd is, slaakt het een flinke zucht. Het praat met de mond en de keel want deze moeten eerst open. Hierdoor krijgt de ademhaling weer ruimte. De neus pakt spontaan een zakdoek, snuit zich en veegt zich schoon. De ogen, oren en handen hebben geen keus en begraven de strijdbijl. De griep ontspant zich.

Glenda Groeneveldt

Van Malmok tot Willemstoren inspireert Bonaire tot opvallende bespiegelingen over mens, dier en landschap. Soms ontroerend, ingetogen dan wel uitbundig, vaak met een glimlach. De verwondering regeert bij deze getuigenissen over een bescheiden eiland in een zee vol zeggingskracht. Uw reactie is welkom via bonaire.cursief@gmail.com

Euro

Verlies

AMSTERDAM — De Europese beurzen zijn donderdag met verliezen het lange weekeinde in gegaan. De AEX-index eindigde 2,7 procent lager op 512,92 punten. Voor de MidKap zat er nog wel een klein plusje in, van 0,4 procent tot 728,98 punten.

De aandelenbeurs in Londen was gisteren wel open en is met een fors verlies gesloten. Nieuwe cijfers wezen op een recorddaling van de bedrijvigheid in de Britse industrie en beleggers wachtten op nadere details van Boris Johnsons plannen om de lockdown in het Verenigd Koninkrijk op te heffen.

Een graadmeter voor de Britse industrie van IHS Markit daalde in april tot het laagste niveau sinds de metingen in 1992 begonnen.

De FTSE 100 eindigde 2,3 procent lager op 5763,06 punten. Bij de hoofdfondsen ging olie- en gasreus Shell 7 procent onderuit na verschillende afwaarderingen. Het Brits-Nederlandse concern kondigde donderdag al aan het kwartaaldividend te verlagen. Royal Bank of Scotland opende de boeken en zet zo'n 800 miljoen pond opzij voor slechte leningen. Het aandeel won 2,4 procent.

Ook Ryanair (min 6,4 procent) stond in de belangstelling. De luchtvaartmaatschappij liet weten in zowel het eerste als het tweede kwartaal verliezen te verwachten en duizenden personeelsleden te willen ontslaan vanwege de coronacrisis.

De euro was 1,1002 dollar waard, tegen 1,0953 dollar een dag eerder. Een vat Amerikaanse olie werd 2 procent meer waard op 19,20 dollar, een vat Brentolie werd 1,5 procent goedkoper op 26,08 dollar.

Wall Street

Diep rood

NEW YORK — De aandelenbeurzen in New York zijn gisteren met forse verliezen de handel uitgegaan. Teleurstelling over de kwartaalberichten van Amazon en Apple drukten zwaar op het sentiment. Verder stak de vrees voor handelsspanningen tussen de Verenigde Staten en China weer de kop op na beschuldigingen van Donald Trump.

De Dow-Jonesindex eindigde 2,6 procent lager op 23.723,69 punten. De breed samengestelde S&P 500 zakte 2,8 procent tot 2830,71 punten en techbeurs Nasdaq verloor 3,2 procent tot 8604,95 punten.

Trump beweerde in een persconferentie bewijs te hebben dat het nieuwe coronavirus afkomstig is uit een laboratorium in de Chinese stad Wuhan. Hij zinspeelde daarbij op nieuwe importheffingen tegen het Aziatische land, waarmee het vooruitzicht van een hernieuwde handelsoorlog bovenop zorgen over de coronacrisis wordt gestapeld.

Bij de bedrijven ging Amazon 7,6 procent onderuit. De internetgigant, die door lockdowns flink meer omzet genereert, waarschuwde voor een verlies in het tweede kwartaal door gigantische uitgaven om coronabesmettingen tegen te gaan.

Apple opende ook de boeken en rapporteerde een lagere winst op een hogere omzet. Voor het eerst in jaren gaf de maker van iPhones geen financiële prognoses voor het lopende kwartaal. Het aandeel werd 1,6 procent lager gezet.

Tesla eindigde ruim 10 procent lager, nadat topman Elon Musk het aandeel eerder op de dag 13 procent omlaag had getwitterd. Hij schreef op Twitter de beurskoers voor de elektrische autofabrikant te hoog te vinden.

Vooral horeca en detailhandel in Nederland krijgen loonkosten vergoed

DEN HAAG — Vooral horecabedrijven en cateraars en de detailhandel hebben tot dusver geld gekregen van uitkeringsinstantie UWV als tegemoetkoming in de loonkosten. De regeling maakt deel uit van het noodpakket van het kabinet dat het bedrijfsleven moet helpen de coronacrisis door te komen.

Ruim 21.000 werkgevers in de horeca en catering hebben in totaal 282 miljoen euro gekregen via de zogenoemde NOW-regeling. Het verwachte omzetverlies in deze sector is 82 procent. Verder hebben 20.533 bedrijven in de detailhandel een voorschot gekregen en 17.589 ondernemingen in de 'overige commerciële dienstverlening'. Ze kregen respectievelijk 191 miljoen en 343 miljoen euro. Meer dan 114.000 werkgevers hebben volgens het UWV een beroep gedaan op de regeling. Van hen hebben er al 104.000 een voorschot gekregen van in totaal 1,9 miljard. Zo'n 6700 aanvragen zijn afgewezen. Bedrijven die een beroep doen op de NOW kunnen, afhankelijk van hun omzetdaling, tot 90 procent van de loonkosten vergoed krijgen.

Vooral werkgevers met minder dan tien mensen in dienst krijgen een NOW-voorschot. Het gaat om 70.220 bedrijven. Iets meer dan 21.000 ondernemers met 10 tot 25 werknemers kregen geld van het UWV. Van grote bedrijven met meer dan 250 werknemers werden 619 aanvragen goedgekeurd.

Minister Wouter Koolmees (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) is niet verbaasd over het aantal aanvragen. "We zien dat de groei afvlakt, op zich is dat in lijn met de verwachting." Voor de regeling is voor drie maanden 10 miljard euro gereserveerd.

Verder hebben ongeveer 343.000 ondernemers volgens Koolmees een beroep gedaan op de Tozo-regeling, de steunmaatregel om zelfstandige ondernemers door de huidige crisis te loodsen. Ook dit aantal is in lijn met de ramingen, aldus de bewindsman.
Door beide regelingen worden meer dan 2 miljoen mensen geholpen.

Herstel voor pensioenfondsen door stijgende beurzen

ROTTERDAM — De financiële positie van de Nederlandse pensioenfondsen is afgelopen maand wat hersteld na een stevige terugval een maand eerder. De stijgende aandelenkoersen hielpen daarbij een handje, constateert advies- en onderzoeksbureau Aon in zijn maandelijkse pensioenthermometer.

De gemiddelde dekkingsgraad steeg naar 90 procent, van 85 procent in maart. Daarmee zitten die op de tijdelijk verlaagde grens waaronder kortingen op de pensioenen noodzakelijk worden aan het einde van het jaar. Na de enorme koersval van de aandelenbeurzen in maart, gingen die in april juist weer omhoog. Tegelijkertijd ging de rente weer wat omlaag, wat voor de pensioenfondsen slecht uitpakt. Aon benadrukt dat de beurzen heel beweeglijk zijn en dat de dekkingsgraad daarmee ook alle kanten op kan. Gepaard met de grote onzekerheid over de economische impact en de duur van de coronapandemie, betekent dit dat veel pensioenfondsen in de gevarenzone blijven.

Den Haag heeft herhaaldelijk gezegd dat het te vroeg is om nu al over een nieuwe tijdelijke maatregel voor de pensioenfondsen te spreken. "Toch zal de druk op de politiek in het laatste kwartaal van dit jaar toenemen om kortingen te voorkomen en de rust in pensioenland te bewaren", zegt Frank Driessen, directeur pensioenen bij Aon. "Het is de vraag of in de rest van het jaar het herstel volgt dat nodig is om kortingen te voorkomen."

Tesla-baas Elon Musk twittert beurskoers omlaag

FREMONT — Elon Musk, topman van de elektrische autobouwer Tesla, heeft met een bericht op Twitter de beurskoers van zijn bedrijf flink omlaag gestuurd. Nadat de miljardair de woorden 'Aandelenprijs Tesla is naar mijn mening te hoog' de wereld in had gestuurd, kelderden aandelen van het bedrijf 13 procent op Wall Street.

Foto: AFP

Elon Musk

Het bericht maakte deel uit van een reeks opvallende berichten. Zo verklaarde Musk in een eerdere tweet al zijn fysieke bezittingen, waaronder zijn huizen, te verkopen. Daarnaast deed hij een oproep om mensen 'hun vrijheid terug te geven', mogelijk verwijzend naar de lockdownmaatregelen tegen het nieuwe coronavirus.
Het soms bizarre gedrag van Musk op Twitter leverde hem al een miljoenenboete op van de Amerikaanse beurswaakhond SEC. Volgens de toezichthouder zette Musk beleggers in 2018 op het verkeerde been door te beweren dat Tesla van de beurs werd gehaald en de financiering daarvoor rond was. Na een schikking moest Musk ook zijn positie als voorzitter van Tesla neerleggen.

De nieuwe tweet kan een nieuw pijnpunt worden. De SEC verbood Musk om over een aantal koersgevoelige onderwerpen rond Tesla te twitteren zonder toestemming van een jurist. Het ging daarbij onder andere om de financiën van de automaker, productiecijfers en de aankoop of verkoop van aandelen door Musk.

Boeing haalt 25 miljard op en hoeft geen staatssteun

CHICACO — De Amerikaanse vliegtuigbouwer Boeing is niet van plan overheidssteun aan te vragen, nadat het bedrijf donderdag door obligaties uit te geven zo'n 25 miljard dollar ophaalde van investeerders.

"We zijn op dit moment niet van plan aanvullende financiering te zoeken via de kapitaalmarkten of opties van de Amerikaanse overheid", stelde het bedrijf in een verklaring. De regering in Washington maakte tot dusver bijna drie biljoen dollar aan steunpakketten vrij om de economie te ondersteunen tijdens de coronapandemie. Boeing is zwaar getroffen door de coronacrisis. De vraag naar vliegtuigen en diensten van de vliegtuigmaker zijn sterk gedaald nu maatschappijen wereldwijd hun vliegtuigen aan de grond houden.

Foto: AFP

De Boeing-fabriek in Renton, Washington.

1e kwartaalverlies voor oliereus ExxonMobil in 32 jaar

IRVING — De Amerikaanse olie- en gasreus ExxonMobil heeft voor het eerst in 32 jaar een kwartaalverlies in de boeken gezet. De onderneming gaat gebukt onder de crisis in de sector door enerzijds een lage vraag door de coronacrisis en anderzijds overaanbod en tekort aan opslag.

De op een na grootste olieproducent wereldwijd, na het Saudische staatsoliebedrijf Saudi Aramco, sloot het kwartaal af met een tekort van 610 miljoen dollar. De verwachtingen voor het lopende kwartaal zijn nog minder, aangezien de oliecrisis pas aan het slot van het eerste kwartaal, de laatste drie weken van maart, in alle hevigheid oplaaide.

Dat de sector hard wordt geraakt, blijkt ook wel uit de ingrepen van energiereuzen als Shell, Chevron en ConocoPhillips om de uitgaven te beperken of de productie te beperken. ExxonMobil kondigde onlangs aan dat dividendbetalingen worden bevroren.
ExxonMobil is mogelijk extra gevoelig voor de crisis. Topman Darren Woods was net begonnen met een omvangrijk plan om de verouderde portefeuille van het bedrijf een impuls te geven. Daarvoor had hij 33 miljard dollar uitgetrokken. Nadat de olieprijzen waren gekelderd, reageerde ExxonMobil vrijwel direct met het schrappen van investeringen. Vooral bij de schaliewinning van het bedrijf werden investeringen opgeschort.

Congresleden willen Amazon-topman Bezos onder ede horen

WASHINGTON — Het Amerikaanse Congres heeft Jeff Bezos, de topman van Amazon, opgeroepen om onder ede tekst en uitleg te geven over de bedrijfsvoering bij de webwinkelreus. Volksvertegenwoordigers willen hem aan de tand voelen over mogelijk concurrentievervalsing door het techbedrijf.

De commissie voor toezicht op de rechtspraak van het Huis van Afgevaardigden heeft Bezos een brief gestuurd met de oproep. Als hij daar geen gehoor aan geeft, kan hij een dagvaarding verwachten.
Amazon wordt al lange tijd in verband gebracht met concurrentievervalsing. Aanleiding om Bezos te verhoren is een recent artikel van *The Wall Street Journal*. De zakenkrant schreef dat Amazon data misbruikt van externe ondernemers die hun waren via webwinkels van Amazon verkopen. Het bedrijf zou bepaalde informatie hebben gebruikt voor de ontwikkeling van vergelijkbare, concurrerende producten.

Als het artikel blijkt te kloppen, zou dat in tegenspraak zijn met eerdere verklaringen van Amazon onder ede.
Tijdens een verhoor in juli ontkende de hoofdjurist van het bedrijf nog bedrijfsgevoelige informatie van externe verkopers te gebruiken.

Productie Amerikaanse fabrieken in recordtempo gedaald

NEW YORK — De bedrijvigheid in de industrie van de Verenigde Staten is in april stevig teruggevallen door de gevolgen van de coronacrisis. Dat komt naar voren uit cijfers van de toonaangevende marktonderzoeker ISM. Die wezen op de sterkste daling van de productie die het instituut ooit heeft gemeten.

De index voor de productie van Amerikaanse fabrieken daalde ten opzichte van maart met ruim 20 punten tot een stand van 27,5. Ieder cijfer onder de 50 wijst op krimp, daarboven op groei. Het gaat om de scherpste daling sinds ISM zijn metingen in 1948 begon. De klap voor de industrie doet zich ook voelen op de arbeidsmarkt. De graadmeter voor werkgelegenheid in de sector bereikte het laagste niveau in ruim zeven decennia De allesoverkoepelende index voor de bedrijvigheid in de Amerikaanse industrie wees ook op sterke krimp, maar minder dan economen in doorsnee hadden verwacht. De graadmeter ging in april naar een stand van 41,5, tegen 49,1 een maand eerder. Dat de klap 'meeviel' komt doordat ISM langere levertijden als positieve economische factor weegt in zijn index. Te midden van de coronapandemie liepen leveringen inderdaad veel vertraging op, maar dat lijkt eerder het gevolg van grote logistieke verstoringen.

De Britse marktonderzoeker Markit publiceerde zijn eigen definitieve index voor de Amerikaanse industrie. Die noteerde voor april een stand van 36,1, de laagste stand sinds maart 2009. In maart stond de index van Markit nog op 48,5.

Moody's negatiever over Saudi-Arabië na oliecrash

NEW YORK — Kredietbeoordelaar Moody's is somberder over de vooruitzichten voor Saudi-Arabië. Het ratingbureau vreest dat de gekelderde olieprijzen voor een aanzienlijk hoger overheidstekort zullen zorgen. De Saudi's zijn voor een groot deel afhankelijk van de export van olie, maar de vraag naar de grondstof is door de coronapandemie drastisch gedaald.

Moody's verlaagt daarom de outlook van Saudi-Arabië van stabiel naar negatief. Dat betekent dat de kans op een afwaardering van de kredietwaardigheid van het Midden-Oosterse land groot is. Voorlopig blijft het ratingbureau bij zijn A1-oordeel voor Saudi-Arabië, het op vier na hoogste niveau. Moody's houdt daarbij rekening met een overheidstekort dat dit jaar oploopt tot 12 procent van het bruto binnenlands product. Dat was vorig jaar nog een tekort van 4,5 procent.
Door de coronapandemie wordt er onder andere minder gevlogen en autogereden en draait de industrie niet meer op volle toeren. Door al die factoren is er ook minder behoefte aan olie. Een vat Amerikaanse olie is nog geen 20 dollar waard, terwijl daar na de jaarwisseling nog ruim 60 dollar voor werd neergeteld. De Saudi's droegen zelf ook bij aan die daling. In de hoop een conflict met Rusland over productiebeperkingen te beslechten overspoelde het koninkrijk de markt eerder dit jaar met goedkope olie.

EU-bank en WHO werken samen voor strijd tegen corona in Afrika

GENÈVE — De Europese Investeringsbank (EIB) gaat nauwer samenwerken met de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) in de strijd tegen het nieuwe coronavirus. Door de krachten te bundelen willen de twee instanties meer financiële middelen inzetten om de levering van basisbehoeften voor medische zorg in armere landen veilig te stellen.

In eerste instantie is de hulp gericht op het versterken van de gezondheidszorg in tien niet nader genoemde Afrikaanse landen.
Volgens WHO-baas Tedros Adhanom Ghebreyesus moet de samenwerking met de EU-bank ervoor zorgen dat de kwetsbaarste gemeenschappen in de wereld beter beschermd zijn tegen de pandemie. Met de financiële hulp van de EIB moet allereerst de toevoer van relatief eenvoudig medisch gerei als beschermingsmiddelen en tests naar armere landen beter geregeld worden. Die goederen zullen nu centraal worden ingekocht.
De EIB, die namens de Europese Unie langetermijnleningen verstrekt, maakte bekend de strijd tegen corona in Afrika met 1,4 miljard euro te willen ondersteunen. Hoeveel van dat geld naar de samenwerking met de WHO gaat, is nog niet duidelijk.
Voor de langere termijn willen de WHO en EIB er ook voor zorgen dat armere landen zich beter kunnen voorbereiden op pandemieën. Onder andere investeringen in sanitaire middelen en de opleiding van zorgpersoneel moeten daarvoor zorgen.

Aantal doden door coronavirus stijgt met 94 tot bijna 5000

BILTHOVEN — Het coronavirus heeft nu bijna 5000 Nederlanders het leven gekost. Bij het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) zijn 94 meldingen binnengekomen over overleden patiënten, 4 minder dan gisteren. Het totaalaantal overleden personen in Nederland komt daarmee op 4987.

Het RIVM kreeg 97 meldingen over ziekenhuisopnames van mensen met Covid-19. Dat zijn er 12 meer dan gisteren. Deze cijfers kunnen ook iets achterliggen op de realiteit. In totaal zijn sinds de uitbraak van het virus al 10.951 mensen opgenomen geweest in Nederlandse ziekenhuizen. Het aantal positief geteste personen steeg met 445 naar 40.236.

In de officiële registratie staan alleen mensen die positief zijn getest op het virus. Het werkelijke aantal overledenen is waarschijnlijk beduidend hoger. Ook worden sterfgevallen vaak een of meerdere dagen later doorgegeven door de GGD'en. "De cijfers van de afgelopen dagen passen bij het beeld dat de maatregelen werken", zegt het RIVM over de cijfers van vandaag.

Intensive care
Op de intensivecareafdelingen liggen nog 708 mensen met het coronavirus. Dat zijn er 27 minder dan gisteren, aldus het Landelijk Coordinatiecentrum Patiënten Spreiding (LCPS).

Van de Nederlandse ic-patiënten met het coronavirus liggen er momenteel 680 in Nederland, ook 27 minder dan gisteren. Verder verblijven 28 Nederlandse patiënten op intensivecareafdelingen in Duitsland, net zoveel als gisteren. Daarnaast liggen er 418 mensen met andere aandoeningen op de intensive care, 8 minder dan gisteren.

"De overall ic-bezetting is met 1098 patiënten in Nederland weer binnen de normale ic-capaciteit. Dat geeft ruimte aan de ic-medewerkers om enigszins op adem te komen. Het aantal non-Covid-patiënten op de ic is licht afgenomen, wat past bij het lagere aantal operaties dat in het weekend plaatsvindt", zegt Ernst Kuipers, voorzitter van het Landelijk Netwerk Acute Zorg.

Vanwege de aanhoudende daling zijn ziekenhuizen zich aan het voorbereiden op een nieuwe fase. Ze moeten uitrekenen welke capaciteit ze tijdens en na de zomer nodig hebben om zowel coronapatiënten als anderen te behandelen, zei Kuipers al eerder.

Duizenden Spanjaarden sinds weken weer naar buiten om te sporten

Ook in Valencia maakten mensen massaal gebruik van de versoepelde maatregelen.

Foto: AFP

MADRID — Vele duizenden Spanjaarden zijn vandaag naar buiten gegaan om te fietsen, hardlopen of een andere sport te beoefenen. Het is voor het eerst dat buiten sporten weer is toegestaan sinds zeven weken geleden een strikte lockdown werd afgekondigd vanwege de coronapandemie.

In Barcelona zorgden hardlopers en fietsers al vroeg voor drukte op de wegen en paden langs het strand. Tal van surfers waren de zee opgegaan. In Madrid namen vooral fietsers en skateboarders bezit van de boulevards.

Spanjaarden vanaf veertien jaar en ouder mogen sinds vandaag individueel buitenactiviteiten doen tussen 06.00 en 10.00 uur en tussen 20.00 en 23.00 uur. Senioren van zeventig jaar en ouder kunnen tussen 10.00 en 12.00 uur en van 19.00 tot 20.00 uur naar buiten. Ouders met kinderen tot veertien jaar mogen van 12.00 tot 19.00 uur de straat op.
Het aantal doden door het coronavirus is in Spanje in de afgelopen 24 uur met 276 gestegen naar 25.100. Een dag eerder waren er 281 overlijdens. Het aantal besmettingen is opgelopen naar 216.582. Dat zijn er 1147 meer dan gisteren.

Merkel: Nog 8 miljard extra nodig voor ontwikkeling coronavaccin

Berlijn — De Duitse bondskanselier Angela Merkel heeft opgeroepen tot internationale samenwerking bij het zoeken naar geneesmiddelen en vaccins voor het indammen van coronabesmettingen. "Vandaag de dag ontbreekt naar schatting nog acht miljard euro voor de ontwikkeling van een vaccin", zei de kanselier vandaag in haar wekelijkse podcast.

Zij liet weten uit te kijken uit naar de virtuele donorconferentie op 4 mei, die de Europese Commissie organiseert om meer geld te mobiliseren. Ze zei dat Duitsland een 'aanzienlijke financiële bijdrage' zal leveren, maar wilde niet zeggen hoeveel.
"We weten dat de pandemie overal ernstige schade veroorzaakt, ook aan ons economische, sociale en maatschappelijke leven. We moeten dus op volle snelheid en met grote concentratie werken om dit virus in te dammen en vervolgens te verslaan door een vaccin te ontwikkelen. Dit is een van de belangrijkste taken om miljoenen levens te redden", aldus Merkel.
"Duitsland neemt deze verantwoordelijkheid op zich en daarom zullen we er ook voor zorgen dat als er eenmaal een vaccin is ontwikkeld, dit alle mensen ten goede komt, evenals de medicijnen die nodig zijn", zei Merkel verder. Zij zei verheugd te zijn over het feit dat een grote alliantie van regeringen en particuliere stichtingen nu zal samenwerken om onder meer de ontwikkeling en productie van vaccins en geneesmiddelen mogelijk te maken.

Witte Huis blokkeert verhoor Fauci door Congres

WASHINGTON — Medisch topadviseur Anthony Fauci zal volgende week niet getuigen voor een commissie van het Amerikaanse Congres die onderzoekt hoe de regering van president Trump de pandemie te lijf gaat. In een verklaring liet het Witte Huis gisteren weten het 'contraproductief' te vinden om individuen die betrokken zijn bij de strijd tegen het coronavirus te laten getuigen.

Het Witte Huis komt met de verklaring nadat een woordvoerder van de commissie eerder liet weten van regeringsambtenaren te hebben gehoord dat Fauci niet zou mogen komen. "Terwijl de Trump-regering haar reactie op Covid-19 voortzet, inclusief het openen van Amerika en het versnellen van de ontwikkeling van een vaccin, is het contraproductief om juist die mensen die betrokken zijn bij deze acties te laten verschijnen tijdens congreshoorzittingen", aldus een woordvoerder van het Witte Huis. "We zijn vastbesloten samen te werken met het Congres om op het juiste moment een getuigenis af te leggen."

Fauci zou 6 mei moeten verschijnen tijdens een hoorzitting. Hij is de directeur het National Institute of Allergy and Infectious Diseases (NIAID) en geldt als één van de voornaamste adviseurs van Trump in de coronacrisis.

Trump: Toestemming voor gebruik potentieel coronamedicijn

WASHINGTON — De Amerikaanse medicijnwaakhond FDA heeft toestemming gegeven voor het gebruik van het medicijn remdesivir tegen het nieuwe coronavirus. Dat heeft de Amerikaanse president Donald Trump verklaard in een persconferentie. Het zou gaan om een vorm van toestemming voor het gebruik van experimentele medicijnen in noodgevallen.

Naar het medicijn van de farmaceut Gilead lopen nog verschillende onderzoeken die moeten uitwijzen of het effectief is tegen Covid-19. Uit de eerste resultaten van een onderzoek door het Amerikaanse National Institute of Allergy and Infectious Diseases (NIAID) zou blijken dat het medicijn coronapatiënten sneller helpt herstellen dan normale zorg. Tegelijkertijd stelden wetenschappers in het medisch tijdschrift *The Lancet* deze week dat remdesivir geen statistisch significante voordelen liet zien bij de behandeling van de longziekte.

'OM diende politieke belangen in zaak Volkert van der G.'

AMSTERDAM — Het Openbaar Ministerie (OM) heeft in de zaak van Volkert van der G., de moordenaar van Pim Fortuyn, politieke en geen juridische belangen gediend. Dat heeft zijn advocaat Willem Jebbink gezegd tegen de *NOS*, bevestigt de raadsman aan het *ANP*. "Je ziet voortdurend rondom deze zaak dat er een politieke dans is uitgevoerd. Dat valt het OM zwaar aan te rekenen. Individuen moeten niet de speelbal worden van dit soort onduidelijke belangen."

Van der G. is sinds donderdag een vrij man. Hij werd in 2003 veroordeeld tot achttien jaar gevangenisstraf. De laatste jaren hoefde hij al niet meer in de cel te zitten omdat – sinds mei 2014 – hij voorwaardelijk op vrije voeten was. Hij moest zich aan verschillende voorwaarden houden, zoals een meldplicht en een verbod om met de media te praten. De proeftijd van de voorwaardelijke invrijheidstelling bedroeg zes jaar en eindigde op 30 april. Daarmee staat hij niet langer onder toezicht van het OM of de reclassering en gelden er voor hem dus geen voorwaarden meer.

Volgens Jebbink heeft de rechter destijds voor ogen gehad dat Van der G. twaalf jaar in de gevangenis zou zitten, en dan zonder voorwaarden zou vrijkomen. "Maar in de tussentijd is de wet veranderd, met als doel het verminderen van het recidivegevaar. In het geval van mijn cliënt was dat echter toch altijd al op het laagst mogelijke niveau. Dan heb je als OM geen doel meer. Door ondanks het ontbreken van een doel en een legitieme basis toch voorwaarden te stellen, dan ben je bezig met het behartigen van andere belangen dan de wet."

Van der G. won verschillende zaken over de voorwaarden, geeft Jebbink aan. "En daar ligt de sleutel van al die zogenaamde overwinningen: in al die procedures die hij steeds wint, gebeurt er niets anders dan dat de rechter zegt: OM, jullie hebben geen doel. Hoe kan nou iemand zoveel procedures achter elkaar winnen? Het antwoord is heel simpel: er was geen juridische legitimiteit. Ze hebben een politiek spel gespeeld."

Dat er naar zijn zeggen in deze zaak voortdurend een politieke dans is uitgevoerd, valt het OM volgens de raadsman zwaar aan te rekenen. "Van juist het OM mag worden verwacht dat het een evenwichtige belangenafweging maakt en rekening houdt met individuele belangen."

Het OM was niet direct bereikbaar voor commentaar. Aan de NOS heeft het OM laten weten bevoegd te zijn om voorwaarden te stellen aan de voorwaardelijke invrijheidstelling van een veroordeelde.

Protesten in Californië tegen coronarestricties

LOS ANGELES — Demonstranten zijn gisteren in verschillende steden in de Amerikaanse staat Californië de straat opgegaan. Ze eisen verlichting van restricties die gelden om verspreiding van het coronavirus tegen te gaan en verzetten zich tegen sluiting van sommige stranden door gouverneur Gavin Newsom.

Op ten minste elf plekken waren er protesten, onder meer in Sacramento, San Francisco, Los Angeles en San Diego. Demonstranten zwaaiden met Amerikaanse vlaggen en hadden borden met daarop teksten als 'Vrijheid is essentieel', 'Gruesome (gruwelijke) Newsom' en 'Open Californië'. Ze droegen geen gezichtsmaskers en hielden zich niet aan de voorgeschreven onderlinge afstand.

In Huntington Beach, ongeveer 55 kilometer ten zuiden van Los Angeles, kwamen duizenden mensen bijeen om te protesteren tegen het besluit van Newsom om lokale stranden vanaf vrijdag te sluiten. Die maatregel is genomen om herhaling van het afgelopen weekeinde te voorkomen. Toen was het erg druk op de stranden. Lokale autoriteiten proberen via de rechter het besluit van de gouverneur terug te draaien, op 11 mei volgt een rechtszitting.

In het centrum van Los Angeles trokken honderden naar het stadhuis om een einde te maken aan het thuisblijfbevel. Tegendemonstranten zwaaiden met borden met de boodschap 'eerst de mensheid'. Zij vinden de lockdown noodzakelijk om levens te redden.

In Huntington Beach waren de protesten gericht tegen de sluiting van het strand.

Foto: AFP

In Californië, de dichtstbevolkte staat van de VS met bijna 40 miljoen inwoners, zijn meer dan 50.000 mensen besmet met het coronavirus. Meer dan 2100 van hen zijn overleden aan de gevolgen van het longvirus.

Bestuur Denk buiten spel na opstappen leden

DEN HAAG — De penningmeester van de politieke partij Denk is teruggetreden, waardoor het bestuur nog maar twee leden telt. Partijvoorzitter Selçuk Öztürk en secretaris Zahir Rana houden vast aan hun bestuurszetel, maar met twee leden mag het bestuur volgens de regels van de partij geen besluiten nemen.

De partij Denk is al een tijdlang verwikkeld in een hoogoplopend conflict. Nadat Tunahan Kuzu was teruggetreden als partijleider en fractievoorzitter, riep zijn tijdelijke vervanger Farid Azarkan het bestuur op weg te gaan. Ook de partijraad en de jongerenbeweging vroegen hierom. Een interim-bestuur zou orde op zaken moeten stellen. Penningmeester Şerif Uysal is het derde lid van het bestuur dat opstapt. Öztürk, zelf Tweede Kamerlid, geeft zijn zetel nog niet op. Hij is al maanden verwikkeld in een strijd met zijn mede-oprichter Kuzu. De partij kondigde vandaag aan dat adviesbureau Berenschot onderzoek gaat doen naar het conflict. Leden kunnen vragen voorstellen voor het onderzoek.
De regels van de partij schrijven voor dat het bestuur uit minimaal drie leden moet bestaan om besluiten te nemen en financiële verplichtingen aan te gaan. Een nieuw bestuur zou moeten worden aangewezen in een algemene ledenvergadering. Voor 6 juni staat zo'n vergadering gepland. Als die bijeenkomst doorgaat zal ook Berenschot de resultaten van het onderzoek presenteren. De overgebleven bestuursleden zeggen dat Uysal 'vanwege persoonlijke redenen' is teruggetreden. Zij menen dat het bestuur gewoon bevoegd blijft. "Alle benodigde handelingen kunnen gewoon doorgaan. De huidige twee leden kunnen de vereniging eveneens officieel vertegenwoordigen."

Anti-apartheidsactivist Denis Goldberg (87) overleden

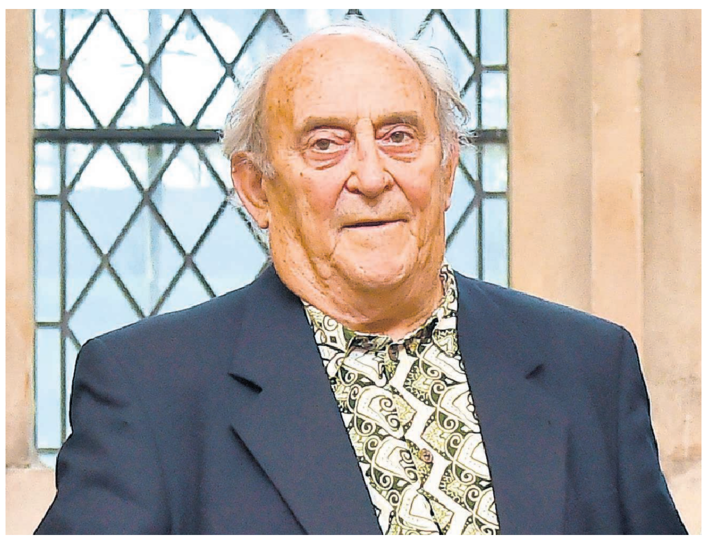

Foto: AFP

De Zuid-Afrikaanse anti-apartheidsactivist Denis Goldberg is overleden. Zijn dood werd tegenover lokale media bevestigd door een familielid. Goldberg was een prominent lid van de beweging en politieke partij ANC en was actief in de gewapende tak. Na afschaffing van de apartheid diende hij onder meer als regeringsadviseur en als minister.
Goldberg, geboren in 1933 als zoon van Joods-Britse ouders met sterke communistische sympathieën, werd lid van de gewapende ANC-tak in 1961. Twee jaar later werd hij door het regime opgepakt waarop hij in 1964 onder meer samen met Nelson Mandela in het Rivonia-proces tot levenslang werd veroordeeld voor sabotage. De zwarte veroordeelden werden naar Robbeneiland gestuurd, de witte Goldberg naar een gevangenis in Pretoria.
Goldberg kwam pas vrij in 1985 en ging in Groot-Brittannië in ballingschap. Vanuit Londen bleef Goldberg zich inzetten voor het ANC. Pas in 2002, acht jaar na de val van het apartheidsregime en na de dood van zijn vrouw, keerde Goldberg terug naar Zuid-Afrika, waar hij aan de slag ging als overheidsadviseur en minister.
Daarna zette hij het goede doel Denis Goldberg House of Hope voor cultuuronderwijs op. De gemeenschap in Zuid-Afrika was volgens Goldberg nog altijd sterk verdeeld. Jongeren moesten volgens hem daarom ‘samen zingen, samen dansen en samen dichten’.
In zijn laatste jaren liet Goldberg zich kritisch uit over de corruptie in zijn partij en keerde hij zich tegen de partijtop, die volgens hem moest worden vervangen. Goldberg leed aan longkanker en werd 87 jaar.

Thunberg doneert 100.000 dollar voor kinderen in coronacrisis

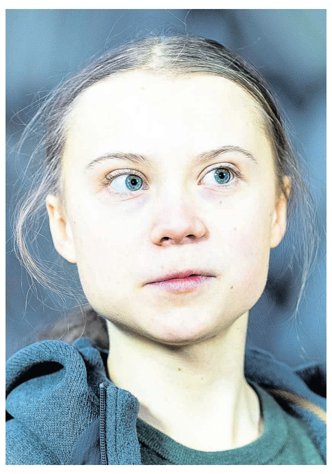

Foto: AFP

De jonge Zweedse klimaatactiviste Greta Thunberg heeft 100.000 dollar (ruim 91.000 euro) geschonken aan het VN-kinderfonds UNICEF, dat het bedrag gaat gebruiken om kinderen te helpen die zijn getroffen door de coronacrisis. De zeventienjarige Thunberg kreeg het geld eerder als dank voor haar activisme van de Deense hulporganisatie Human Act, die zelf ook 100.000 dollar doneert. UNICEF is blij met ‘het duwtje in de rug’.
“Net als de klimaatcrisis is ook het coronavirus een crisis voor de kinderrechten”, laat Greta Thunberg weten. “Het zal alle kinderen nu of op lange termijn beïnvloeden, met name de kwetsbare groepen. Ik vraag iedereen op te staan en zich aan te sluiten bij het vitale werk van UNICEF om het leven van kinderen te redden, de gezondheid te beschermen en het onderwijs voort te zetten”.
Vorige maand zei Thunberg dat ze zelf ‘waarschijnlijk’ het coronavirus had opgelopen, aangezien ze verschillende symptomen ervaarde na een rondreis door Europa.

‘Betere luchtkwaliteit scheelt nu zeker 11.000 voortijdige doden’

Foto: Shutterstock

De verbeterde luchtkwaliteit in Europa als gevolg van de coronamaatregelen heeft gezondheidsvoordelen opgeleverd die gelijk zijn aan het voorkomen 11.300 voortijdige sterfgevallen. Dat concluderen onderzoekers van het Centre for Research on Energy and Clean Air in Helsinki.
De afgelopen maand bleven honderden miljoenen mensen in Europa thuis vanwege de coronapandemie. Volgens de onderzoekers is tijdens die periode de impact van luchtvervuiling op ziektes die daardoor veroorzaakt of verergerd worden drastisch gedaald.
Voor hun studie hielden de wetenschappers de luchtkwaliteit in 21 Europese landen tegen het licht. De gemiddelde Europeaan werd volgens het onderzoek in de dertig dagen voor 24 april 37 procent minder blootgesteld aan stikstofdioxide en 12 procent minder aan fijnstof.
“Je kunt het vergelijken met iedereen in Europa die een maand lang stopt met roken”, zei onderzoeksleider Lauri Myllyvirta over de bevindingen. “Onze analyse benadrukt de enorme voordelen voor de volksgezondheid en de levenskwaliteit die kunnen worden behaald door fossiele brandstoffen snel en op een duurzame manier te verminderen.”

Christie’s veilt zeldzame maanmeteoriet

Een groot stuk maansteen gaat onder de hamer bij Christie’s, laat het Britse veilinghuis weten. Het zou gaan om een van de grootste stukken van het zeldzame maangesteente op aarde.
Volgens Christie’s is de meteoriet het op vier na grootste stuk maanrots op onze planeet. De waarde van het exemplaar wordt geschat op zo’n 2 miljoen pond (ongeveer 4,4 miljoen gulden). In totaal is er bijna 650 kilo maangesteente op aarde. De stenen zijn meegenomen door de maanmissies van de Verenigde Staten en de Sovjet-Unie, of als meteoriet neergekomen.
Het stuk dat wordt geveild, weegt rond de 13,5 kilo en werd twee jaar geleden gevonden in het westen van de Sahara. “Ik heb vaker een maanmeteoriet in mijn handen gehad”, zegt James Hyslop, hoofd wetenschap en natuurhistorie bij Christie’s, ‘maar elke keer als ik dit exemplaar zie, sta ik versteld van de grootte ervan’.

Cabaretier Freek de Jonge zet gehele oeuvre online

Het werk van Freek de Jonge is vanaf komende week gratis online te zien. Het gaat om 330 video’s met voorstellingen, lezingen en liedjes vanaf 1980. Alles wordt geplaatst op het YouTubekanaal van De Jonge.

In samenwerking met cabaretsite Zwarte Kat wordt iedere afzonderlijke opname de komende maanden voorzien van een toelichting via een podcast van vijftien minuten.
“Mocht u opmerkingen hebben of iets missen, neem dan contact met ons op. Geef ons nog even. Wij pretenderen niet in een dag alles tot in de puntjes te hebben geregeld. Suggesties zijn ook welkom”, aldus Freek de Jonge.

Hebt u iets leuks voor de mensen-pagina?
Een jubileum, diploma of benoeming te melden?
Wij plaatsen het graag op de mensen-pagina.

Stuur uw informatie
(kort en bondig, liefst met foto) naar:
o.v.v. “mensen”.

Forse toename cybercrime door coronavirus

De coronapandemie en de lockdownmaatregelen van overheden leiden in de Europese Unie tot een toename van cybercrime, staat in een rapport van Europol. Volgens de onderzoeks- en samenwerkingsorganisatie van Europese politiediensten komen er ook meer namaakproducten in omloop, wordt er meer fraude gepleegd en vinden oplichting, diefstal en vermogensdelicten vaker plaats.
Criminelen hebben snel kansen gezien in de uitbraak van het nieuwe coronavirus, aldus Europol in Den Haag. In maart en de eerste week van april nam het aantal gevallen van cybercrime fors toe. Sindsdien neemt het aantal gevallen weer geleidelijk af. Omdat mensen thuiswerken en van hun computer en internet afhankelijk zijn, voeren criminelen meer phishing- en malwareaanvallen uit. Daarmee proberen zij gevoelige informatie van gebruikers buit te maken. Die aanvallen werden volgens Europol snel geraffineerder en complexer. Bij aanvallen met gijzelsoftware, ook wel ransomware genoemd, slaan criminelen sneller toe. Er zit minder tijd tussen de besmetting van de computer van slachtoffers met de schadelijke software en de activatie ervan. Ook maakt Europol zich zorgen om de verhoogde mate van verspreiding van beelden van kindermisbruik. Volgens het agentschap vinden er online meer gesprekken plaats tussen potentiële daders, waarin zij de toegenomen aanwezigheid en kwetsbaarheid van kinderen online bespreken.

Première: Ook films uitsluitend op internet maken kans op Oscar

Foto: Shutterstock

Ook films die uitsluitend op internet zijn te zien en dus niet in een bioscoop, kunnen volgend jaar meedingen naar de felbegeerde Oscar-filmprijzen. Door de coronacrisis heeft de Oscar-organisatie besloten de spelregels te veranderen en ook gestreamde rolprenten toe te laten.
Normaal moest een film zeker een week in een bioscoop in Los Angeles zijn vertoond om in aanmerking te komen. Maar alle filmzalen zijn gesloten, wat de organisatie tot de koerswijziging noopte.

Kapitein Britse duikboot ontslagen na ‘coronabarbecue’

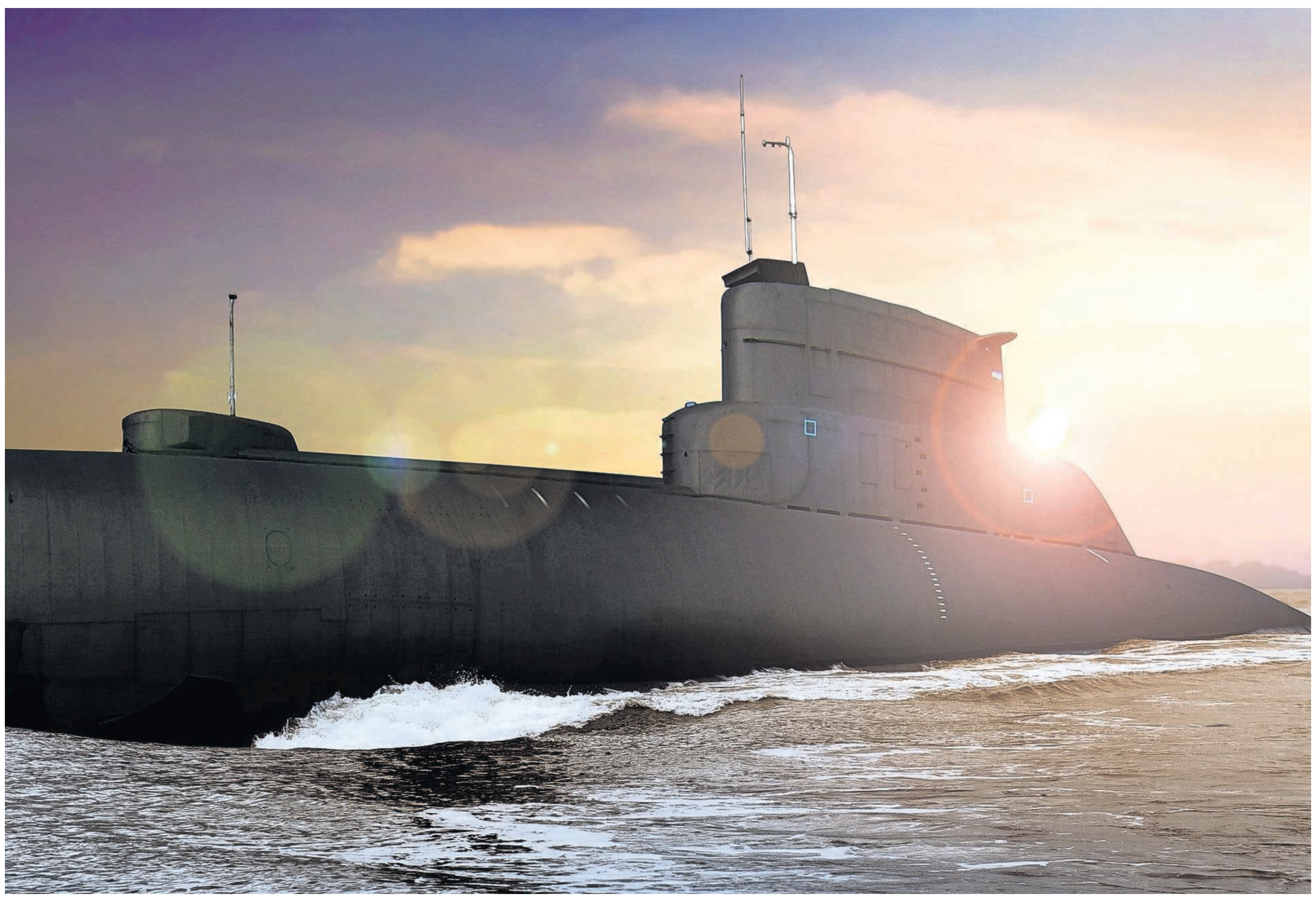

Foto: Shutterstock

De kapitein van een Britse duikboot is ontslagen omdat hij zijn bemanning toestond te barbecueën, ondanks de coronacrisis. De stap volgt op een onderzoek door de marine, meldt de Britse omroep *BBC*. Het feestje van de zeelui zou niet het eerste incident zijn rond de kapitein van de onderzeeër HMS Trenchant. Naar verluidt waren er meer voorvallen waarbij zijn oordeel in twijfel werd getrokken en daarmee vertrouwen en geloofwaardigheid werden ondermijnd, aldus een BBC-journalist.

Buckles — By David Gilbert

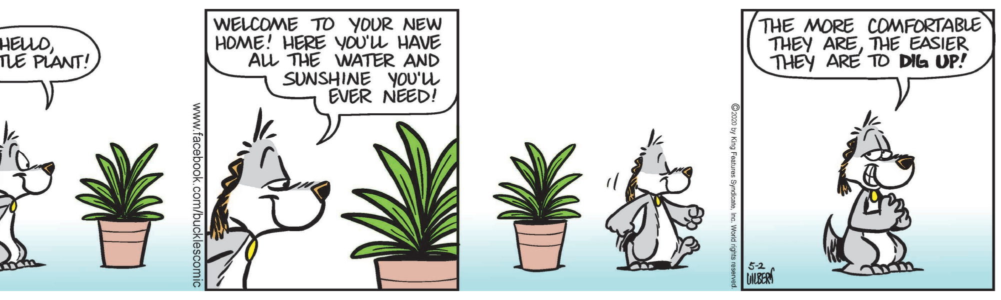

Beetle baily — By Mort Walker

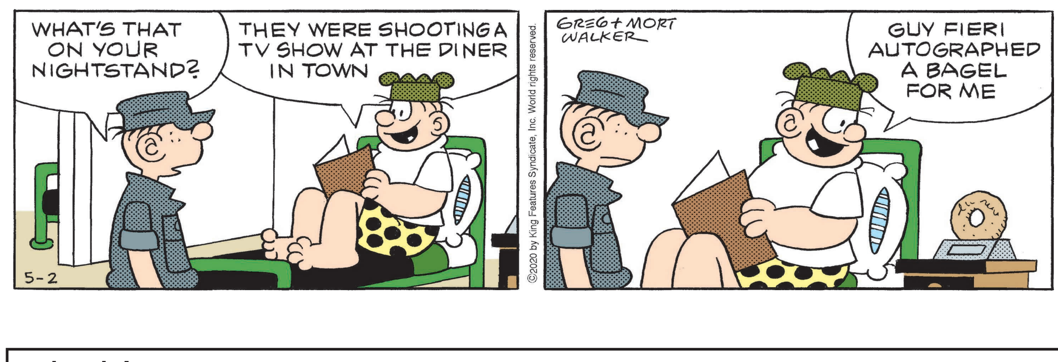

Baby blues — Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100
Brandweer	911
Politie O'stad	102
Politie San Nicolaas	104
Politie St.Cruz	105
Politie Noord	107
Tipline Politie	11141
Ziekenhuis	527-4000
Dierenarts	585-0400
Elmar centraal	523-7100
Elmar storing	523-7147
WEB Aruba	525-4600
SETAR	582-2116
Taxi (TAS)	587-5900
Taxi (ATT&T)	582-2010
Taxi (PTS)	588-0035
Taxi (Diamond)	587-2300
Kankerbestrijding	582-0412
Stichting SAMBA	582-0903

—Oranjestad—

Ambulance	582-1234
BGD Oranjestad	527-2782
Veterinaire Kliniek	582-1720
Animal Shelter	582-1623

— San Nicolaas—

Ambulance	584-5050
Centro Medico	523-8833
BGD San Nicolaas	527-2782
Serlimar	584-5080

— Botica —

4 Centro Medico	584-5794
Aloë	584-4606
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
San Nicolaas	584-8186
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Seroe Preto	584-4833
Trupiaal	583-8560

— Mortuariums —

Ad Patres	584-2299
Aurora	588-6699
Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Royal Funeral Home	582-0000

— Stichtingen —

Fundacion Anti-Droga Aruba (FADA)	583-2999
Fundacion Respetami	582-4433
Zwanger? Fundacion CIZKA	583-0331
Fundacion Diabetico Arubano	592-4321
	566-5045
Twelve Step Meeting AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Fundacion Amor Pa Prohimo	568-4739
	564-8849
NA Acceptance Group	565-7500
Fundacion Centro Ecologico Aruba	562-8984
Bureau Sostenemi Misbruik en mishandeling tegen minderjarigen	588-1010
Fundacion C.V.A. voorkomen en zorg voor stroke	567-7004

Het weer

ZATERDAG
2 mei

Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oostnoordoost tussen 20 en 28 km/u.

Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
30°	33°	20 km/u	25%

Zonsopgang	Zonsondergang	UV index
06:47	18:51	10 v/d 10

Oplossing sudoku 2 mei

3	9	8	1	5	6	7	4	2
7	2	1	9	3	4	6	5	8
5	4	6	7	8	2	3	9	1
8	5	2	3	4	1	9	7	6
4	1	3	6	9	7	2	8	5
9	6	7	5	2	8	1	3	4
2	3	9	8	1	5	4	6	7
1	7	5	4	6	3	8	2	9
6	8	4	2	7	9	5	1	3

Prijspuzzel

HORIZONTAAL:
3 tegenover **8** vrucht **11** ringvormig koraaleiland **14** ankerdobber **15** omslag **16** inviteren **18** Europese vrouw **20** onzinnig gezwets **22** vergelijkenderwijs **23** deel van een kachel **24** stad in Frankrijk **26** golfterm **28** echtgenoot **30** aaseter **32** moeder (Fries) **34** menigte **36** Bijbelse profeet **39** bewijs van afwezigheid **41** treinkaartje **44** suèdeachtige stof **45** verpleegster **46** web **47** Vlaamse uitroep van verbazing **49** deel van een boom **50** scheepskabel **51** schaarste.

VERTICAAL:
1 voorzetsel **2** wanneer **4** getijde **5** vogel **6** zaad **7** verklaring **8** miljardste deel **9** voegwoord **10** stelling **12** dicht **13** huurvorm (Engels) **15** geluk hebben **17** nakoming **19** wintervoertuig **21** palmmeel **25** bloei **27** aanmoedigingskreet **29** op die plek **31** godsdienstige gebruiken **32** deel van het jaar **33** klein (in samenstellingen) **35** lotsbepaling **37** lichaamsslagader **38** zalf **40** werkgever **42** geeuw **43** wereldmacht **48** informatietechnologie.

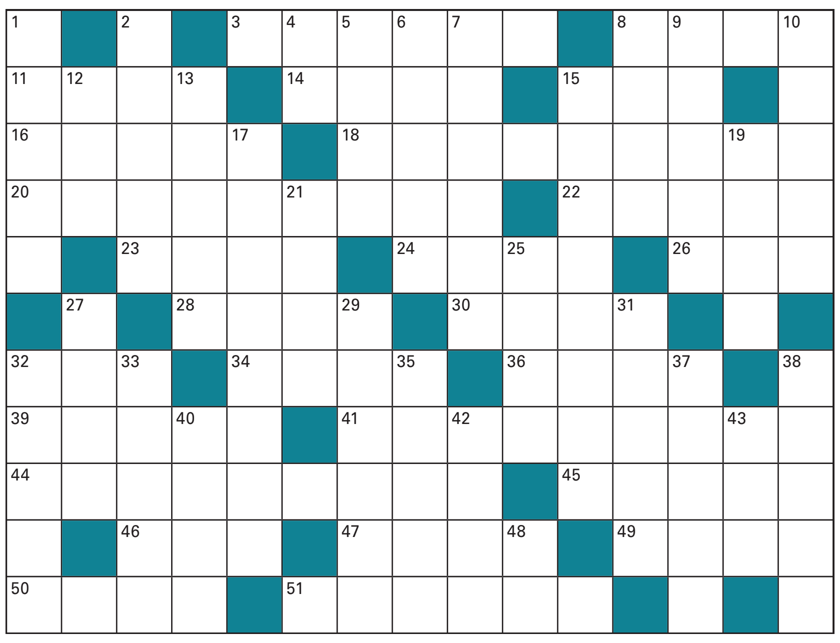

Uit de inzendingen van de Amigoe-puzzel van vorige week is als winnaar van de weekprijs van 25 gulden getrokken:

A. Ponson
Modanza Villa Park 105
Aruba

J.H. Hart
Janwestraat 15
Curaçao

De winnaar kan de prijs ophalen op het kantoor van Amigoe.
Curaçao: Kaya Fraternan di Skerpene z/n tot 15.00 uur.
Aruba: Bilderdijkstraat 16-2 tijdens kantooruren.
Bonaire: Shon Ma Carolina, Kaya Nikiboko Noord 18.

Oplossingen moeten zowel op Curacao als Aruba zijn ingediend op woensdag voor 12:00 uur. Gelieve duidelijk op de enveloppe te vermelden: Amigoe-puzzel.
Vanuit Bonaire kan de oplossing gefaxt worden naar Curaçao: (00599-9) 767-4744.

Zweedse puzzel

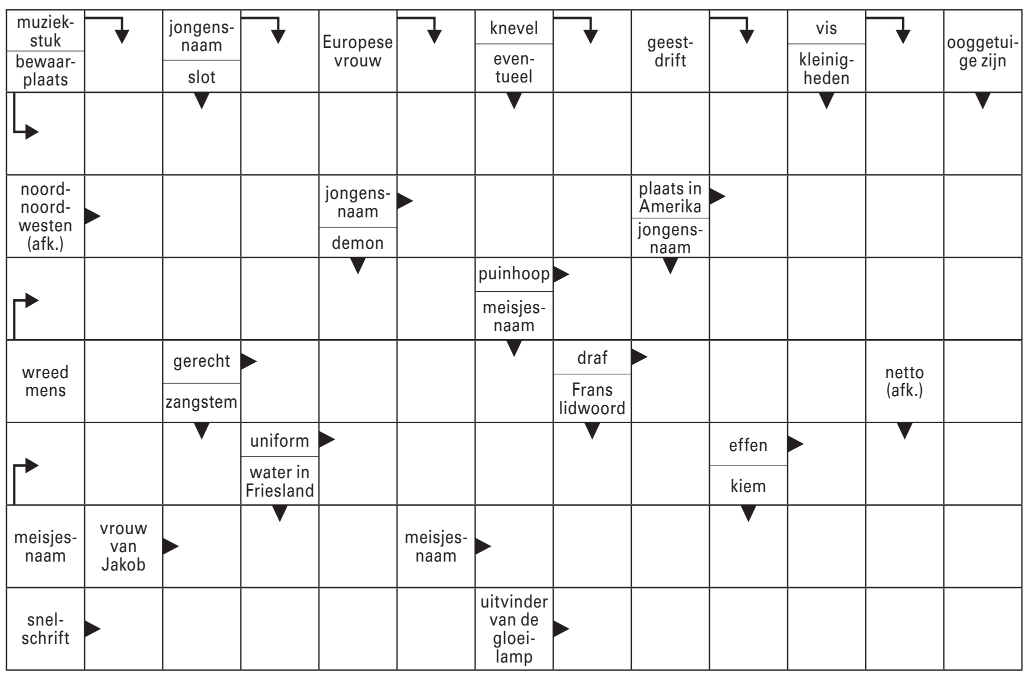

Cryptogram

HORIZONTAAL:
1 Dit vrouwtje ziet er grauw uit. (6) **7** Ook met koek erbij is het onzin. (5) **8** Dit deel van de kamer is uitstekend gebouwd. (5) **9** 't Voorteken in bedwang houden. (5) **10** Niet handig om op te zitten. (4) **11** Kun je met je mond en een lepel doen. (6) **12** Vlakte waarop men hoort te dansen. (6).

VERTICAAL:
2 Wateren die uit tijd bestaan. (5) **3** Niet de rechter is gevaarlijker. (6) **4** De klemtoon ligt op een extra editie. (6) **5** Dunst bevolkte plaats van Nederland. (4) **6** Debuut van een vrouwelijke eerste minister. (8) **10** Is op de been en hieronder bij kennis. (4) **11** Tak van een klimplant. (3).

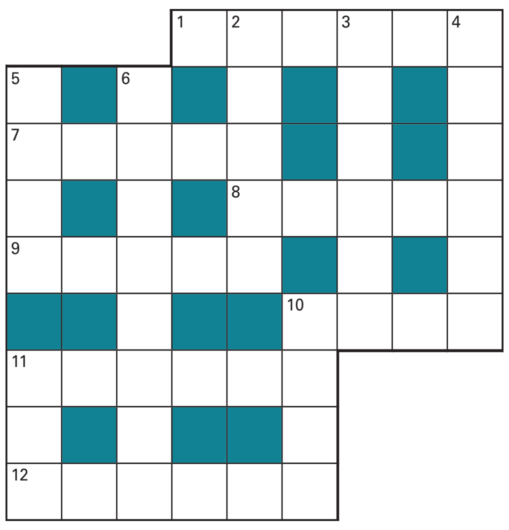

Woordzoeker

In deze lettersoep zijn al de onderstaande woorden verstopt. Streep alle woorden door. De resterende letters vormen dan regel voor regel van links naar rechts gelezen de oplossing van deze puzzel.

AFROEPEN
BOEKET
BOOTHUIS
BOUWWIJZE
DICTEE
EILANDER
ELZEN
EMOTIE
GEMOED
JUBILEUM
KIBBELEN
KOPSCHUW
LEDEMAAT
MAANREIS
MAKKELIJK
MENENS
PALMBOS
PLEIT
POOLSE
SERIE
SLAAPZAK
SNEEUWEN
SNIKHEET
SPEAKER
STOFBRIL
TIJGEROOG
VINDER
VREEMDE
VRESELIJK
WIJNTEELT
WINDROOS
WINNARES
WOENSDAG
ZOETZUUR
ZUURDEEG

A	L	W	S	E	R	A	N	N	I	W	P	V
S	E	M	O	Z	O	E	T	Z	U	U	R	I
N	E	W	U	E	E	N	S	H	D	E	S	N
I	M	E	N	E	N	S	C	L	E	T	N	D
K	T	K	M	E	L	S	E	M	O	T	I	E
H	L	IJ	Z	S	P	I	D	F	M	O	A	R
E	E	L	R	O	V	E	B	A	E	R	P	S
E	E	E	K	B	S	R	O	U	G	E	B	L
T	T	K	T	M	I	N	E	R	J	D	O	A
M	N	K	A	L	U	A	K	S	F	N	U	A
O	IJ	A	A	A	H	A	E	P	E	A	W	P
T	W	M	M	P	T	M	T	E	E	L	W	Z
T	IJ	G	E	R	O	O	G	A	T	I	IJ	A
W	I	N	D	R	O	O	S	K	C	E	Z	K
N	E	L	E	B	B	I	K	E	I	R	E	S
T	I	E	L	P	Z	U	U	R	D	E	E	G

© Sanders Puzzelboeken/200502

Sudoku

Schrijf alle cijfers 1 t/m 9 in alle verticale kolommen, alle horizontale rijen én in alle vierkantjes van 3 x 3 vakjes.

★

	8		7		3		5	
3						4		9
4	2			8	9	1		
	1		4		6	5	9	
	6	7			2			
		3		5			1	2
2			9	7			6	1
7	3	4		1				
		1			5		4	8

★★★

		8				5		
	2	4	5				8	9
5	1							
				7				2
			8		1	7		
4		7			5			
	3		4	9				
							6	8
1	5			8		2		

Oplossingen vorige keer

Light

7	1	5	2	8	3	4	9	6
6	8	4	1	5	9	7	3	2
2	9	3	6	4	7	1	5	8
8	4	6	7	1	5	9	2	3
5	2	1	3	9	6	8	4	7
3	7	9	8	2	4	6	1	5
4	6	2	5	7	1	3	8	9
1	5	7	9	3	8	2	6	4
9	3	8	4	6	2	5	7	1

Heavy

2	1	7	3	4	9	8	5	6
8	4	3	1	5	6	2	9	7
5	9	6	8	2	7	3	4	1
4	7	5	2	8	3	1	6	9
1	3	9	4	6	5	7	2	8
6	8	2	9	7	1	4	3	5
9	2	4	5	1	8	6	7	3
7	5	1	6	3	4	9	8	2
3	6	8	7	9	2	5	1	4

Cryptogram
HORT.: **5** aaseters, **6** klem, **7** lik, **8** galsteen, **10** penning
VERT.: **1** aanleggen, **2** asem, **3** stilstand, **4** Irakees, **9** land

Woordzoeker
frituurvet

Zweedse puzzel

■	D	■	A	■	G	■	T	■	IJ	■	J	■
C	R	A	N	B	E	R	R	Y	S	A	U	S
■	I	N	D	■	W	E	I	■	S	A	R	I
B	E	D	E	L	E	N	■	G	E	L	A	G
■	M	O	R	E	L	■	W	A	L	S	■	N
N	A	R	■	A	D	D	E	R	■	O	N	O
■	A	R	E	S	■	V	E	E	L	E	E	R
K	L	A	G	E	N	D	■	N	A	P	P	A

Prijspuzzel

H	O	E	Z	O	■	S	I	P	■	O	M	E	G	A
■	P	■	B	R	U	T	■	E	R	N	A	■	R	■
U	Z	I	■	E	R	E	P	R	IJ	S	■	T	IJ	M
R	IJ	K	E	■	K	N	O	T	S	■	R	O	S	E
I	■	B	R	T	■	O	C	H	■	T	E	E	■	C
N	O	E	M	E	R	■	H	■	C	O	G	N	A	C
O	■	S	E	N	■	O	E	R	■	D	I	A	■	A
I	D	E	E	■	O	N	R	IJ	P	■	O	M	E	N
R	I	F	■	I	N	W	IJ	D	E	N	■	E	C	O
■	N	■	Z	O	O	I	■	E	P	O	S	■	R	■
T	O	N	I	C	■	L	O	R	■	G	R	A	U	W

BVN

120:00 Bevrijdingsjournaal
20:05 De Grote Generatieshow
21:00 Toren C
21:25 Even tot hier
22:05 Op1
23:10 Nieuwsuur
23:40 Weerbericht Amerika/Caribiën
23:45 Iedereen beroemd compilatie
22:55 Nieuwsuur
23:25 Weerbericht Amerika/Caribiën
23:30 Iedereen beroemd compilatie

zondag 3 mei
00:00 VRT Journaal
00:35 Au Pairs
01:20 Typisch Bellingwolde
01:45 2 voor 12
02:20 BinnensteBuiten
02:45 Tijd voor MAX
03:30 Sesamstraat
03:45 Sesamstraat 10 voor...
03:55 Het Klokhuis
04:15 Jill
04:30 Taarten van Abel
04:55 Experimensen
05:35 EenVandaag
06:00 VRT Journaal
06:40 Krabbé zoekt...
07:25 Knappe Koppen
07:35 NOS Journaal
07:55 Weerbericht Europa/Afrika
08:00 Bevrijdingsjournaal
08:05 De Grote Generatieshow
09:00 Toren C
09:25 Even tot hier
10:05 Op1
11:10 Nieuwsuur
11:40 Weerbericht Amerika/Caribiën
11:45 Iedereen beroemd compilatie
12:00 VRT Journaal
12:35 De Zevende Dag
14:35 Buitenhof
15:30 Nederland Zingt
15:55 De week van Karrewiet
16:05 NOS Journaal
17:10 Mondo
17:30 Podium Witteman
18:00 VRT Journaal
18:40 EenVandaag
19:20 NOS Journaal
19:35 Weerbericht Europa/Afrika
19:40 Bevrijdingsjournaal
19:45 Twee tot de zesde macht
20:35 De zware jas van Beatrix
21:25 Draadstaal
21:50 Op1

maandag 4 mei
00:00 VRT Journaal
00:35 De Zevende Dag
02:35 Buitenhof
03:30 Nederland Zingt
03:55 De week van Karrewiet
04:05 NOS Journaal
05:10 Mondo
05:30 Podium Witteman
06:00 VRT Journaal
06:40 EenVandaag
07:20 NOS Journaal
07:35 Weerbericht Europa/Afrika
07:40 Bevrijdingsjournaal
07:45 Twee tot de zesde macht
08:35 De zware jas van Beatrix
09:25 Draadstaal
09:50 Op1
10:55 Nieuwsuur
11:25 Weerbericht Amerika/Caribiën
11:30 Iedereen beroemd compilatie
12:00 VRT Journaal
12:30 Danny op straat
12:45 Blauw Bloed
13:30 School tv groep 1 en 2
14:00 School tv groep 3 en 4
14:30 School tv groep 5 en 6
15:30 Sesamstraat 10 voor...
15:40 Fryslân DOK
16:10 NOS Journaal
16:15 De Buitendienst
16:35 Blokken
17:00 Iedereen beroemd
17:20 EenVandaag
18:00 VRT Journaal
18:50 NOS Nationale Herdenking
19:30 NOS Journaal
19:55 Weerbericht Europa/Afrika
20:00 Bevrijdingsjournaal
20:05 Boer zoekt Vrouw
21:10 NOS 75 jaar Bevrijding: de oorlog in 100 foto's
22:00 Nieuwsuur
22:40 Weerbericht Amerika/Caribiën
22:45 Op1
23:50 NOS Vuur van de Vrijheid

COLOFON

Uitgeverij:
Amigoe Aruba N.V.
Amigoe op School
Topixs Aruba Production
Tel: (297) 582-4333
Fax: (297) 582-2368

Directie:
Michael Voges
mvoges@amigoe.com
Grecia Willems
gwillems@amigoe.com

Redactie:
Melissa Stamper (eind redacteur)
Nadine Salas
Ariën Rasmijn
Bobby Spier
Carina Wever
Jan Jager
arubaredactie@amigoe.com

Advertentie verkoop Amigoe Krant:
Zulma Kock
avisoaruba@amigoe.com

Amigoe op School:
Tiziana La Torre
aosaruba@amigoe.com

Topixs Aruba Production
Raisa Montilla
topixaruba@amigoe.com

Administratie Amigoe Krant:
Rushilene Lejuez
adminaruba@amigoe.com

Administratie Abonnement:
Zulaika Kelly
abonnementaruba@amigoe.com

Distributie en klachten over bezorging:
Zulma Kock
abonnementaruba@amigoe.com

Printer:
Caribbean Speed Printers NV Aruba

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag
8:00 am – 4:30 pm

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank #20651903
Banco di Caribe # 81027801
RBC #100031723
Aruba Bank # 6000400190